

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXV M. N. BROOKLYN, N. Y. PENKTADIENIS, 1950 M. GEGUŽĖS (MAY) 26 D. KAINA 10 C.

Dabar

VAKARŲ BERLYNAS PASIRENGĖS

Komunistinė policija išpėja nesiveržti į vakarinius sektorius

Maršalas Wavell
Atominiai šnipai
Po SLA rinkimų
Maskvos banditai

JUOZAS TYSLIAVA

Vienaakis britų maršalas Earl Wavell, sulaukęs 67 metų amžiaus, šiomis dienomis mirė Londone.

Sudaužęs italų armijas Šiaurės Afrikoje, šis britų generolas praeitame kare užsipelė "karo meistro" vardą.

Net jo priešas, buvęs Hitlerio maršalas Keitel, kartą apie velionį yra taip išsitaręs:

"Geresonis generolo, kaip Wavell, britai dar nėra turėję."

Taigi, vienas paskiausių Indijos vicekaralių, tarp kita ko, mėgęs rašyti eiles, pasitraukė iš gyvenimo.

O tuo tarpu sovietams tar naujančių atominų šnipų medžioklė Amerikoje tęsiasi.

Šiomis dienomis FBI agentai Philadelphiaje sučiupo tūlą Harry Gold, šveicarijoje gimusį Rusijos žyda, kuris, pasirodo, savo laiku turėjęs ryšių su garsiuoju Fuchsu.

Zodžiu, anas sovietų šnipas Anglijoje, patekęs į kalėjimą, dabar noriai išdavinėja savo draugas.

Kaip ten bebūtų, bet toks gausus sovietų šnipų skalčius rodo, kad maskvitiškai atominų paslapčių dar nėra galutinai išlukštė.

Maršalas Jan Christiaan Smuts, kuriam šiomis dienomis sukako 80 metų amžiaus, yra legendarinė figūra.

Faktiniai, šis Pietų Afrikos Unijos kūrėjas, anot New York Times, yra pasaulio pilietis.

Vadovavęs būrų karui prieš anglus, Smuts vėliau tapo vienu uoliausių britų imperijos gynėjų.

Tiesa, tai įvyko tik po to, kai britų imperijos sistema buvo pakeista.

Deja, Smuts, kaip ir jo draugas Churchill, pokariuose rinkimuose pralaimėjo.

Mes sakėme:

Praeiš SLA rinkimai, per rinkus seniausios pareigūnus — atvėrs ir tas, toks didelis įkarštis.

Akurat. Vadinamas "gerovės komitetas", kuri, faktiniai sudaro tie patys senieji SLA pareigūnai, jau tyli.

Laimėjusiems nėra prasmės agituoti.

Pralaimėjusiems taip pat nėra prasmės kalbėti apie SLA gerovę...

Net Lietuvių Kelias, taip uoliai agitavęs už "tikrą Vileišių dukrą", pagaliau nustramino. Zodžiu, SLA fronte nieko naujo.

Šiurpas krečia, variantai neseniai išleistos knygelės Raudonoji žvaigždė puslapius.

Tai autentiškų fotografijų rinkinys, kuriame vaizduojama bolševikų žiaurumai Lietuvoje.

Tai buvo pirmojo bolševikmečio dienomis, kai Maskvos banditai kankino ir žudė nekaltus Lietuvos gyventojus — vyrus, moteris, senelius ir vaikus.

Ši knygelė, gausiai iliustruota, išleista angliškai ir lietuviškai, turėtų būti plačiai paskleista Amerikoje.

Artėjant Sekminėms, kada turi įvykti sovietų organizuojamas komunistinio vokiečių jaunimo žygis, Berlyne vyksta dideli pasirengimai. Vakarietiai turi apie 8,000 specialiai gatvės kovoms apmokytų karių, kurie, reikalaujant, bus panaudoti šalia reguliarios vokiečių policijos, taip pat sustiprintos ir sudarancios apie 11,000 vyrų. Jų tarpe bus specialūs daliniai, aprūpinti asarinančiomis dujomis.

Visame mieste jau prieš savaitę buvo iškljuoti plakatai, kuriuose žymūs amerikiečių asmenys Vakarų Berlyno gyventojus užtikrina dėl jų saugumo sovietinio jaunimo žygio atveju. Vakarų Berlyno burmistras Ernst Reuter savo kalboje per radiją sovietų okupacinių įstaigų remiamą jaunimo žygių lygino su Mussolinio žygiu į Romą, pareiškdamas, kad čia šiuo atveju, deja, tik dėl Berlyno kalbama. Jis ypatingai kreipėsi į sovietinio sektoriaus tėvus, kad jie stengtųsi savo vaikus prilaikyti nuo pučo, kuris jokių būdu negalys pasisekti, o tik atnešias jiems bereikalingos bėdos. Toliau jis kaltino sovietus, norint Vakarų Berlyną jėga prijungti prie sovietinės zonos.

Tuo tarpu rytiniame sektoriuje, ypač centrinėje "Unter den Linden" gatvėje, vykdomi pasirengimai Sekminių žygiui. Visa gatvė išpušta vėlavomis ir nustatinėjama tribūnomis. Kaip skelbiama, tame žygyje dalyvaus apie pusę milijonų komunistinio jaunimo, kuris, kaip anksčiau buvo sakoma, būtų išiveržęs į vakarinį sektorį, o dabar, matyt, vakarietių saugumo priemonių pabijojus, jis tik pražy-

giuos rytiniame sektoriuje. Iš rytinio sektoriaus į vakarinį pabėgęs vienas komunistinio jaunimo vadas pareiškė, kad iš skelbtojo pusės milijonų tikrumoje žygyje dalyvaus tik 250,000. Apie 6,000 jaunuolių būsią pasišta į vakarinių sektorių pasieniečius, kad šie, komunistiniam jaunimui pražygiuojant, jiems plūtų ir sveikintų, o paskui, neva būdami iš vakarinių sektorių, prisijungtų prie visos eisenos.

Iš Berlyno ateinančiomis žiniomis, komunistinio jaunimo organizacijos ryšium su vakarietių investicijoms saugumo priemonėmis nustoję to entuziazmo, kuriuo anksčiau dalyvaus "žygiui" Vakarų Berlyne. Gi pati komunistinė policija išpėjusi komjaunolius nesiveržti į vakarinius sektorius.

Panašius pasikalbėjimus jis turėjo Londone su Bevinu ir Attlee. Po to jis oro keliu sugrįžo į JAV. Čia susitiks su Trumanu ir Achesonu, kuriuos painformuos apie savo žygius.

Maskvoje Trygve Lie, kaip jis pats pareiškė tenai akredituotųjų spaudos atstovų konferencijoje, gegužės 15 d. naktį buvo priimtas Stalinu, ir su juo kalbėjėsis pusantros valandos. Stalinu sveikatos stovis, Trygve Lie pareiškė, esąs puikus. "Mano ponai, aš sėdėjau ir kalbėjau su maršalu Stalinu taip, kaip dabar sėdžiu ir kalbuosi su jumis, ir galiausiai pasakyti, kad jis atrodo lygiai toks pat sveikas ir stiprus, kokį jį mačiau prieš ketverius metus."

Su Stalinu ir kitais Sovietų Sąjungos vadais Trygve Lie aptarė bendrą politinę padėtį, Kinijos delegacijos reikalą JT, Saugumo Tarybos periodinius posėdžius, atominės energijos kontrolės ir kt. klausimus.

Šalia notos, JAV valstybės departamentas paskelbė ir memorandumą, kuriame nurodo visa, kas JAV žinoma apie karinius vokiečių policijos dalinius rytiniame Vokietijoje. 50,000 vyrų policija esanti moderniška apginkluota ir apmokyta.

Prie Anglijos krantų, kur prieš kelias dienas turėjo prasidėti manevrai, pasirodė 30 sovietų žvejų laivų. Jie sako plaukiant iš Baltijos per Viduržemio j. Judąją jūrą.

17 šitų laivų nuleido inkarus prie Falmouth. Kadangi jie sustoję Anglijos vandenynėse, tai angliū mufininkai buvo pas juos nuvykę. Sovietai juos mandagiai pasitiko.

Toliau laikraštis praneša, kad visoje Sovietų Sąjungoje gerai veiklas slapta katalikų judėjimas, apimęs milijonus žmonių, šitai pranešęs vokiečių tėvas jėzuitas Szekalla, kuris, persirengęs geležinkelininku, apkeliaujęs tūdelius Sovietų Sąjungos plotus.

Londone posėdžiavę vakarietių užsienių reikalų ministrai, tarp kitų dalykų, vieningai susitarė bendros Vokietijos politikos klausimais. Aukštasis Vokietijos Komisaras McCloy savo kalboje, kurią pasakė naujo JAV informacinių biuro atidarymo proga, nurodė pagrindines gaires, kurių vakarietiškai dabar laikysis Vok. Vokietijos atžvilgiu.

Jis pareiškė, kad vakarietių kariuomenė Vok. Vokietijoje dabartinio momentu yra pirmoje eilėje ne kaip okupaciniai daliniai, bet kaip jėga, kuri ir Vak. Vokietiją ir ličiukus Europos dalį gina prieš diktatūrą ir prispaudą. Esą, jau seniai praėjęs tas laikas, kai Vokietija buvo laikoma nugalėtu prieš. Dabar ji yra kraštas, priimtinas į Atlanto Pakto valstybių šeimą.

Gegužės 31 d. Dean Acheson informuos kongresą apie Londono nutarimus Vokietijos ir kitais klausimais. Birželio m. pradžioje Washingtono laukiamas įvyksiant bendros vakarietių konferencijos, kurioje bus aptartos smulkesnės dėl Kontrolės Komisijos veikios Vokietijoje.

Panašius pasikalbėjimus jis turėjo Londone su Bevinu ir Attlee. Po to jis oro keliu sugrįžo į JAV. Čia susitiks su Trumanu ir Achesonu, kuriuos painformuos apie savo žygius.

Maskvoje Trygve Lie, kaip jis pats pareiškė tenai akredituotųjų spaudos atstovų konferencijoje, gegužės 15 d. naktį buvo priimtas Stalinu, ir su juo kalbėjėsis pusantros valandos. Stalinu sveikatos stovis, Trygve Lie pareiškė, esąs puikus. "Mano ponai, aš sėdėjau ir kalbėjau su maršalu Stalinu taip, kaip dabar sėdžiu ir kalbuosi su jumis, ir galiausiai pasakyti, kad jis atrodo lygiai toks pat sveikas ir stiprus, kokį jį mačiau prieš ketverius metus."

Su Stalinu ir kitais Sovietų Sąjungos vadais Trygve Lie aptarė bendrą politinę padėtį, Kinijos delegacijos reikalą JT, Saugumo Tarybos periodinius posėdžius, atominės energijos kontrolės ir kt. klausimus.

Šalia notos, JAV valstybės departamentas paskelbė ir memorandumą, kuriame nurodo visa, kas JAV žinoma apie karinius vokiečių policijos dalinius rytiniame Vokietijoje. 50,000 vyrų policija esanti moderniška apginkluota ir apmokyta.

Prie Anglijos krantų, kur prieš kelias dienas turėjo prasidėti manevrai, pasirodė 30 sovietų žvejų laivų. Jie sako plaukiant iš Baltijos per Viduržemio j. Judąją jūrą.

17 šitų laivų nuleido inkarus prie Falmouth. Kadangi jie sustoję Anglijos vandenynėse, tai angliū mufininkai buvo pas juos nuvykę. Sovietai juos mandagiai pasitiko.

Toliau laikraštis praneša, kad visoje Sovietų Sąjungoje gerai veiklas slapta katalikų judėjimas, apimęs milijonus žmonių, šitai pranešęs vokiečių tėvas jėzuitas Szekalla, kuris, persirengęs geležinkelininku, apkeliaujęs tūdelius Sovietų Sąjungos plotus.

Londone posėdžiavę vakarietių užsienių reikalų ministrai, tarp kitų dalykų, vieningai susitarė bendros Vokietijos politikos klausimais. Aukštasis Vokietijos Komisaras McCloy savo kalboje, kurią pasakė naujo JAV informacinių biuro atidarymo proga, nurodė pagrindines gaires, kurių vakarietiškai dabar laikysis Vok. Vokietijos atžvilgiu.

Jis pareiškė, kad vakarietių kariuomenė Vok. Vokietijoje dabartinio momentu yra pirmoje eilėje ne kaip okupaciniai daliniai, bet kaip jėga, kuri ir Vak. Vokietiją ir ličiukus Europos dalį gina prieš diktatūrą ir prispaudą. Esą, jau seniai praėjęs tas laikas, kai Vokietija buvo laikoma nugalėtu prieš. Dabar ji yra kraštas, priimtinas į Atlanto Pakto valstybių šeimą.

Gegužės 31 d. Dean Acheson informuos kongresą apie Londono nutarimus Vokietijos ir kitais klausimais. Birželio m. pradžioje Washingtono laukiamas įvyksiant bendros vakarietių konferencijos, kurioje bus aptartos smulkesnės dėl Kontrolės Komisijos veikios Vokietijoje.



Golfo turnyre laimėjusiam Ben Hgan Windsorui kunigaikštis įteikė dovanų — 10,000 dol. čekį, kairėje — Windsorio žmona.

TRYGVE LIE KALBĖJOSI SU STALINU

Dabar jis tariasi ir su vakarietiais

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Trygve Lie, išstisą savaitę viešėjęs Maskvoje ir tenai matėsis su Stalinu, Motlotovu, Višinskiu ir kitais, per Pragę sugrįžo į Paryžių. Čia susitiko su užsienių reikalų ministru R. Schumanu, kalbėdamasis su juo apie galimybes suaukti Saugumo Tarybos posėdį ir kitais aktualiais reikalais.

Panašius pasikalbėjimus jis turėjo Londone su Bevinu ir Attlee. Po to jis oro keliu sugrįžo į JAV. Čia susitiks su Trumanu ir Achesonu, kuriuos painformuos apie savo žygius.

Maskvoje Trygve Lie, kaip jis pats pareiškė tenai akredituotųjų spaudos atstovų konferencijoje, gegužės 15 d. naktį buvo priimtas Stalinu, ir su juo kalbėjėsis pusantros valandos. Stalinu sveikatos stovis, Trygve Lie pareiškė, esąs puikus. "Mano ponai, aš sėdėjau ir kalbėjau su maršalu Stalinu taip, kaip dabar sėdžiu ir kalbuosi su jumis, ir galiausiai pasakyti, kad jis atrodo lygiai toks pat sveikas ir stiprus, kokį jį mačiau prieš ketverius metus."

Su Stalinu ir kitais Sovietų Sąjungos vadais Trygve Lie aptarė bendrą politinę padėtį, Kinijos delegacijos reikalą JT, Saugumo Tarybos periodinius posėdžius, atominės energijos kontrolės ir kt. klausimus.

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

Paties Trygve Lie pareiškė, mu, jis nesą nepatenkintas savo kelione į Maskvą, nors tu pasikalbėjimų pasekmės tegali būti pastebimos tik po trijų mėnesių. Bet JT generalinis sekretorius negalys būti patenkintas, ligi Jungtinės Tautos vėl pradėsiančios normaliai dirbti, ligi pasibaigšas šaltasis karas ir tarp visų JT

nių įsiviešpatausią draugiški santykiai. "Konferencijose Washingtone, Londone, aPryžiuje ir Maskvoje taikos klausimai buvo visų kalbų pagrindu. Visi nori taikos ir vist apie ją kalba, tai aš manau, kad šitai yra taikos vilties pagrindas", — baigdamas, spaudos atstovams pareiškė Trygve Lie.

LIETUVIAI AUDIENCIJOJE PAS TRUMANĄ

Penktoji Tautinė Pilietybės Konferencija įvyko gegužės 20 d. Statler viešbutyje Washington, D. C. Konferencija baigėsi gegužės 24 d. Jai vadovauja JAV Teisingumo Departamentas ir Tautinė Švietimo Sąjunga. Buvo aptarta specialios problemos, liečiančios imigracijos, natūralizacijos, tremtinių, pilietybės ir švietimo reikalus. Dalyvavo Waston B. Miller, švietimo komisijonierius, Ugo Carusi, DP komisijonierius, vyr. prokuroras J. Howard McGrath, dr. Andrew D. Holt, Tautinės švietimo Sąjungos pirmininkas, įvairių tautinių fraternalinių grupių atstovai ir daugelis švietimo vadovų. Lietuvių atstovavo SLA pareigūnai W. F. Laukaitis, Paul Dargis ir dr. M. J. Vinikas. Gegužės 23 d. 4 val. po pietų prezidentas Trumanas Baltuo-



Adv. W. F. Laukaitis SLA prezidentas

siuose Rūmuose priėmė delegaciją, kurioje dalyvavo W. F. Laukaitis, Paul P. Dargis ir dr. M. J. Vinikas, kaip SLA atstovai.

AMERIKOS IR PA SAULIO ĮVYKIAI

Dar vis nepavyko iširti perieitą penktadienį South Amboy, N. J., mieste įvykusios milžiniškos eksplozijos priežasties. Sprogimas įvyko pakraunant 600 tonas municijos laivus.

Vakarų Berlyne birželio m. pabaigoje šaukiamas laisvųjų kultūrininkų kongresas, kuriame dalyvaus atstovai iš viso demokratiškojo pasaulio.

90% seniausio Peru respublikos miesto Cuzco sunaikino stiprus žemės drebėjimas, pareikalavęs ir 60 žmonių gyvybių.

Kurt Muller, Vakarų Vokietijos komunistų partijos vadas, pabėgęs į sovietų zoną ir tenai suimtas, esąs deportuotas į Sovietų Sąjungą, — sako Vakarų Berlyno spauda.

Sovietai atmetė jau 9 iš eilės švedų notą, protestuojančią dėl švedų žvejų sulaukymo. Dabar švedija tariasi dėl bendro veikimo su Danija, kurios žvejams sovietai taip pat neduoda laisvai žvejoti.

Jugoslavija ir Graikija, kurios dar prieš kelis mėnesius buvo priešiška nusiteikusios, jau pasikeitė diplomatiniais atstovais.

Apie drastišką bulvių tiekimą suvaržymą pranešama iš Vokietijos sovietinės zonos.

Amerikos Lietuvių Savaitė

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS METINĖ SUKAKTIS

Gegužės 22 d. suelina vieneri metai, kai Amerikos Lietuvių tautinės srovės seime New Yorke buvo įsteigta Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Metinių sukaktuvių proga jūsių korespondentas aplankė Sąjungos pirmininką adv. Antaną O'Chicagoje ir pasikalbėjo aktualiais klausimais:



Adv. Antanas A. Ollis

— Kaip atrodo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos metinės veiklos balansas?

— Kai praėjusių metų gegužės 22 d. ALT Sąjungos pradėjo formalų gyvenimą, ji jau turėjo savo nemažą dvasinį kapitalą. Kelios anksčiau atskirai veikusios organizacijos — Lietuvių Vaduoti Sąjunga, Tautininkų Centras ir Amerikos Lietuvių Misija — per eilę metų sugebėjo atlikti nemažai darbų, labai naudingų Amerikos Lietuvių tautiniams interesams. Visus tuos dvasinius kapitalus sujungus į vieną centralizuotą organizaciją, susidarė tvirtas branduolys dar didesniems darbams vykdyti.

Įveikus visus persitvarkymo sunkumus, apmetus pirmąsias dienas, ALT Sąjunga vienerių metų bėgyje nuveikė tai, kas esamomis sąlygomis buvo galima. AL Tarybai vykdančiai formalų Lietuvos laisviniavimo darbą, Sąjunga kaupė ir skyrė savo jėgas platesnei kultūrinėi veiklai. Pagal iš anksto nustatytą planą ji vykdė savo programą tautinės kultūros srityje. Buvo atlikta visa eilė užduočių, pradantį pasiprasčiausiais viešais pobūviais ir baigiant darbais, paskleidu-

siais Lietuvių kultūros garsa miestuose, Lietuvių kolonijose ir net visoje Amerikoje.

ALT Sąjunga nėra komercinė organizacija, todėl ir jos balansas negali būti išreikštas skaitlinėmis. Kultūrinės veiklos balansas išreikšiamas tik moralinėmis vertybėmis. O šios tegali būti sukurtos tik ilgu kantrumu, energija ir pasiunkojimu. Aš esu pilnai patenkintas tuo, ką ALTS nuveikė per vienerius metus. Beveik visi skyriai atliko tinkamai savo uždavinius.

— Idomu, kokios įtakos yra padarę Lietuviai naujakuriai Sąjungos veiklai?

— Manau, kad visiems aišku, jog naujakurių atsiradimas Amerikoje padarė labai didelę ir teigiamą įtakos visai Amerikos Lietuvių kultūrinei veiklai. Kas tą veiklą pažino ir joje dalyvavo anksčiau, tas gali rasti didelį skirtumą tarp to, kas buvo ir kas dabar yra. Naujakurių įtakos visas Lietuvos kultūrinis darbas įgauna naujos dvasios ir naujo st-

liaus. Jis pasidarė pilnesnis, įvairnesnis ir dinamiškesnis.

Aš neįsivaizduoju, kaip atrodytų šiandien Lietuvių veikla Amerikoje, jei nebūtų čia naujakurių. Ir ypatingai malonu pabrėžti, kad ALTS yra viena: tų organizacijų, kurios gali didžiuoti naujakurių paramą, pritarimu ir jų gausiu dalyvavimu. Mes turime skyrių, kuriuose pusė narių yra naujakuriai. ALTS Sąjungai jie atnešė brangios gyvybės.

— Kaip vyksta bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis?

— Jokia 'karo' mes niekam neskelbiame... Padorių ir kultūringų rungtyniavimą mes laikome sveikintinu dalyku visuomeninėje veikloje. ALTS Sąjunga, dalyvaudama ALTaryboje, stengiasi visur būti solidari, skaitosi su daugumos nymone ir niekur neatsisako nuo darbo. Tokio pat nusiteikimo mes norime ir iš kitų.

Kokie yra Sąjungos artimiausio darbo planai?

— Sąjunga yra taip susitvarkiusi, kad kiekvienas jos skyrius turi iš anksto nustatytą kultūrinės veiklos kalendorių ir jį vykdo. Gi centro vadovybės artimiausieji uždaviniai yra: išplėsti skyrių tinklą, prarasti apygardinius suvažiavimus — pirmasis jų įvyko gegužės 20 — 21 d. Detroito, paruošti ir išleisti atitinkamą brošiūrą, prarasti kultūros vėjus, panaudojant dainas, muzikos bei vaidybos jėgas, ir aktingiau pasireikšti bendrame Lietuvos laisviniavimo darbe.

Dvi trečtinių šeimos laukia pagalbos

Emigracinėje Grohno stovykloje jau daugiau kaip metai kencia dvi Lietuviškos šeimos ir laukia progos išvažiuoti į JAV. Abi šeimos jau seniai turi visus reikalingus emigracijai dokumentus, bet vis dar negali išvažiuoti. Priežastis — abejose šeimose yra nepajėgų ar sergančių asmenų, už kuriuos Amerikos imigracijos inspekcija reikalauja po \$1,000 užstatą, kaip garantijos, kad jie netaps visuomenės našta.

Tokį pranešimą BALFas gavo iš savo atstovų Vokietijoje.

Kadangi BALFas tokių užstatų užstatyti negali, krei-

plamaši į Amerikos Lietuvių visuomenę, kurios tarpe, gal būt, atsirastų gerširdis asmuo ar organizacija, kuri tokias garantijas gali duoti.

Pirmoji šeima: Agnieška Eibutyte Dainiuvienė, (suparalyžuotos kojos), 29 metų amžiaus, Alfonsas Dainius 29 m. amž., baigęs medicinos mokslą (sveikas). Antrų metų sūnus Alfonsas Algimantas (sveikas).

Agnieška Dainiuvienė prieš kurį laiką, visai prieš kelionę į JAV staigiai buvo supalyžuota. Paralyžavo abi kojas, bet paskutiniu laiku pradėjo sveikti ir dabar jau gali pati paeiti lazdų pagalba. Pagerėjus gyvenimo sąlygoms, gali visai pasveikti. Jos vyras, Alfonsas Dainius užtikrina, kad, į Ameriką atvykus, ji nebus visuomeninė našta, jis pasirūpins savo žmonos ir sūnaus išlaikymu. Prašo skubios pagalbos.

Antroji šeima: Aleksandras ir Anielė Fedorovi, abu po 42 m. amžiaus. Jų vaikai: sūnus Juozas — 19 metų amžiaus (aklas), sūnus Jonas 16 m. amž., dukterė Jonė — 14 m. amž., dukterys Lionė 9 m. amž., ir Stasė — 7 m. amž., viso penki vaikai. Vyriausias sūnus neregys, dėl to imigracijos inspekcija reikalauja \$1-000 užstatą. Šiaip visa šeima sveika ir darbinga. Yra pavojus, kad dėl vieno tūkstantio dolerių užstatą 7 asmenys turi pasilikti Vokietijoje vargti.

BALFas viliasi, kad Amerikoje atsirastų gerų žmonių ar kelių tikslų organizacija, kuri sutiktų šioms šeimoms pagelbėti atvykti į U. S. A.

Jų adresai toki: Alfonsas Dainius, (23) Bremen-Vegesack, Lager Grohn, Bl. A. 215 Germany; Aleksandras Fedorovas, (23) Bremen-Vegesack, International Staging Center, Camp Grohn, Germany.

Trumpai

Alice Stephens Singers birželio 2 d. Orchestra Hall Chicagoje ruošia savo metinį koncertą. Jame dalyvaus: operos solistas Ipolitas Nauragis, dainininkas Stasys Baranauskas, muzikas Aleksandras Kuciūnas ir Alice Stephens dainininkės.

Žurnalistas Balyš Gaidžiūnas nufilmavo neseniai Clevelande nepaprastu pasisekimu praėjusią Jaunimo Teatro premjerą "Žirgonė ir Galė" ir ją rodytį gausenčių kolonijų lietuviams.

Detroito lietuviai pagerbė šv. Antano parapijos kleboną kun. F. Boreišti jo 30 metų klebonavimo sukakties proga. Sukaktuvininkas yra didelis ir tremtinių bičiulis, rėmęs juos maistu, drabužiais ir parūpinęs daug darbo ir buto garantijų.

Gegužės mėn. 28 d. Chicagoje prasidėjo Amerikos Lietuvių ekonominė konferencija, kurioje žada dalyvauti dauguma lietuvių ekonomistų.

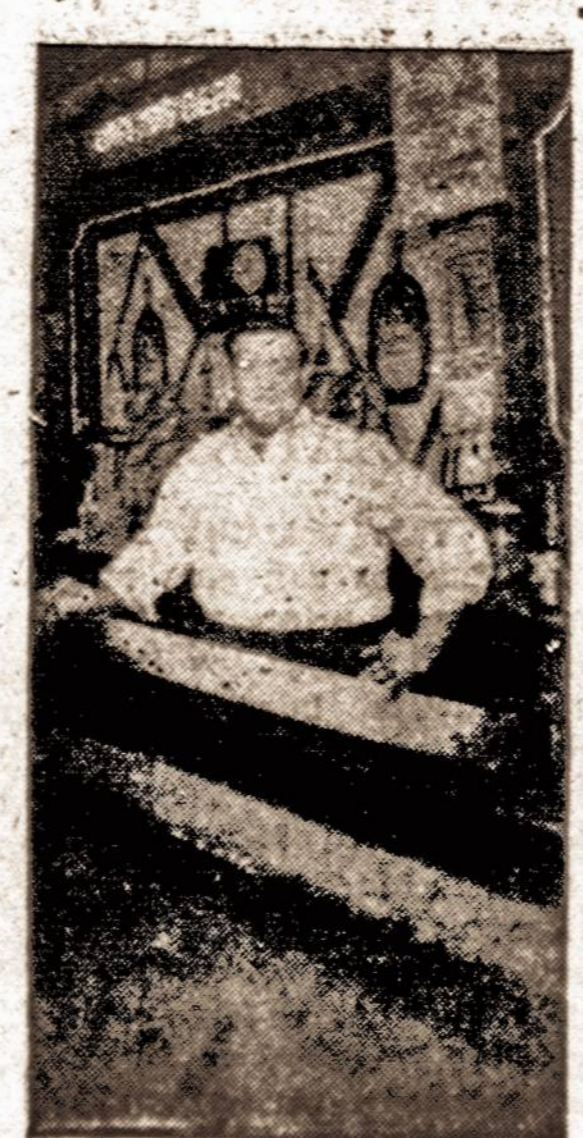
ALT ir BALF Los Angeles skyriai, pirmininkaujami gen. St. Raškio, ruošia neseniai čia atvykusiam prof. Mykolui Biržiskai pagerbimo vakariene.

Elvira Averkaitė ir Marija Plevokaitė dalyvavo Bostono aukštųjų mokyklų dideliame simfoniniame orkestre, pirmąjį grieždama antruoju smuiku, o antroji fleita. Orkestre buvo viso 70 instrumentų.

Visa eilė žymių Chicago vietos ir atvažiuoju lietuvių veiklų kaip konferencijų dalyvavo adv. Rapolo Skipičio paskaitoje, kurią jis skaitė Studijų Klubo nariams. Paskaita nagrinėjo senuosius ir naujuosius lietuvius.

Savaitraštis "Dirva" nuo liepos mėn. pradeda spausdinti "Lietuvių Archyvą", kuris lietuvių laikraštinių įsteigtas 1941 m. Zadama pasveikti dar niekur ligi šiol nespausdintos dokumentinės medžiagos iš lietuvių rezistencijos kovų bolševizmo, nacių ir tremties laikais.

BARON'S BAR



W. Baranauskas, Sav. 5345 Wyalusing Avenue Philadelphia, Pa. Tel.: GR 3-9995

APMIRUSI TMD KUOPOS VEIKLA

BALTIMORE, MD. Skaitydami laikraštis, mes matome, kaip kitose lietuvių kolonijose veikia ir auga TMD kuopos.

Prie tų veikiančių TMD kuopų spiečiasi iš tremties atvykę kultūrininkai.

Deja, TMD 11-ta kuopa negali pasigirti savo veikimu, nei pasididžiuoti savo narių augimu. Jos veikimas yra labai apmirus. Senieji kuopos nariai nesilanko į kuopos susirinkimus, o naujų nestrąso, matyt, dėl kuopos neveikimo.

Pereitais metais balandžio mėn. buvo surengtos kalbos. Kalbėjo TMD prez. W. M. Chase - Čekanauskas, vieštinis dr. A. Želvis ir ką tik iš tremties atvykęs Petras Jaraš. Tada išrašė 4 nauji nariai. Visi iš senesniųjų vietos Lietuvių, o iš naujakurių nė vienas neįrašė, nors tą dieną kalbėjo ir vienas naujakuris, kuris po metų dar netapo TMD nariu.

Siemet buvo jau du kuopos susirinkimai ir nė vienas ne-

buvo pavykęs. Iš 27 kuopos narių į susirinkimą atėjo tik 7. O 20 pasilikto namie miegoti ar kokį kitą nenaudingą darbą dirbti.

Nė viename šių metų kuopos susirinkime negalėjome išrinkti kuopos valdybos, nes niekas nesutiko kandidatuoti. Kuopa ilgšiolei nuo pat jos atgaviniavimo per keletą metų visai nieko neveikė. Ją tik palaikė vienas kuopos turtų raštininkas, kuris kasmet, nariams nesilankant į susirinkimus, turėjo jiems nunešti knygas ir namus ir išrinkti duokles, nes kitaip kuopa jau seniai būtų buvusi palaidota. Toks nedėkingas darbas jau yra nubodęs ir jam pačiam.

Paskutiniame kuopos susirinkime, įvykusiame gegužės 16 d., taip pat dalyvavo tik 7 nariai, tad nebuvo net galimybės išrinkti kuopos valdybą. Išrinkta du delegatus į TMD seimą ir paskirta auka \$10.00.

P. P. Jaraš

"Pioneers in Radio and Electronics Since 1920"

FADA

Television

12½ In. . . . 91 Sq. In.
GLARE-FREE grey-face filter glass screen. Better viewing, tilt-back angle front panel. Built-in "FADE-SCOPE" Antenna... beautiful mahogany veneer DeLuxe custom-built cabinet console . . . featuring AC Automatic Gain Control circuit. Sensational performer in all areas.

\$239.95
VERNON RADIO and TELEVISION
PARDUODAMA IR TAISOMA
JUOZAS BUČINSKAS, Sav.
64 Vernon Street, Worcester, Mass. Tel. 6-1759.

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
204 NORTH BROAD STREET (at Race Street Subway Entrance)
STATEMENT OF CONDITIONS AS OF DECEMBER 31, 1945

First Mortgage Loans	\$5,390,423
Loans on Passbooks and Certificates	46,480
Federal Home Loan Bank Bonds	150,000
Cash on Hand and in Banks	640,985
Time Deposits and Deposits	2,215,000
Deferred Charges and Other Assets	5,004
ASSETS	\$8,258,422
Members' Share Accounts	\$5,003,909
Accruals from Federal Home Loan Bank	200,000
Loans in Progress	28,575
Other Liabilities	8,518
Special Reserve	7,436
General Reserve	812,500
Undivided Profits	207,420
LIABILITIES	\$6,255,421

REGULAR DIVIDENDS PAID JUNE 30 AND DECEMBER 31. Paid without interruption since 1901. Rate less than 3% dividend per annum.

CHARLES S. CHELWICK, President
RAYMOND H. BROWN, Vice-President
BENNY KEMELER, Treasurer

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
3-4696
Namy tel.: 4-6611

WHITE HALL HOTEL
PETER ČESNULIS, savininkas
2 barai, restoranas, salės parengimams
NEW TOWN, PA. Tel. 9981

FRANK T. ROHM
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdesio valandą sąžiningai patarnauja.
434 STRATFORD AVE., BRIDGEPORT, CONN.
Tel.: 4-8498

NEW BRITAIN, CONN.

Quality Market VICTOR ABEČUNAS, Sav. 356 Park Street	Paul's Restaurant Paul Višniauskas, Sav. pirmos rūšies maistas Ivairiausi gėrimai, 31 Spring Street
Hartford Ave. Restaurant ANDRIUS SVIRINAS, Sav. 38 Hartford Avenue	JOHN B. VARKEL PACKAGE STORE Degtinė, vynas ir alus 411 Stanley Street Tel.: 9-8288
A. P. KARLONAS Laidotuvių Direktorius 280 Chestnut Street Tel.: 9-1181	

PAGERBĖ NEŽINOMĄ AMERIKOS KAREIVĮ

Gegužės 6 d. Newarko lietuviams veteranams vadovaujant, padedant Baltimorės legionieriams, Chicago Dariaus ir Girėno bei Don Varno postų atstovams, Arlingtono tautinėse kapinėse, netoli Washingtono, nežinomojo Amerikos Kario garbei buvo pastatyta bronzinė paukuota paminklinė lenta.

Iškilmės vyko prie Než. Kario kapo, kur, grojant JAV karo orkestrui ir asistuojant

prez. Trumano asmeninei garbės sargybai, kun. M. Kernėžiui perskačius invokaciją, Lietuvos ministras Pov. Zadeikis padėjo vainiką, peristatė Lietuvos trispalvę, ir pasakė kalbą. Ministras glaudžiai apibūdino šventės reikšmę, pastebėdamas, kad tai esąs pirmas toks didelis įvykis Amerikos lietuvių gyvenime. Amerikos lietuvių legionieriai veteranai dėl to verti ne tik pagarbos, bet ir lietuviškos vi-

suomenės paramos ir pagalbos.

Po ministro kalbos, dalyvaujant daugybei žmonių, nuskaubė pirmą kartą toje vietoje Lietuvos Himnas.

Iškilmėse, be min. P. Zadeikio, dalyvavo Lietuvos Pasisuntinybės atache dr. Kajokas, Latvijos min. dr. Feidmanis, Washingtono karinės apygardos atstovas pulk. Walsanson ir daugybė žmonių.

Malonu, kad JAV valdžia, suprasdama šventės reikšmę, visokeriopai padėjo. Eitinių metų mieste nuo 3 — 4 val. buvo sustabdytas judėjimas. Iškilmų dalyviai, kurių automobiliai ir autobusai buvo perristi juodais raiščiais, buvo lydimi policijos iki pat kapinių. Ten įspūdingai sutiko karinis dalinis, kuris palydėjo iki pat iškilmų vietos.

Vakare Ganly viešbutyje buvo pobūvis, kur dalyvavo per 200 asmenų. Meninei programai vadovavo paminklinės lentos dedikavimo pirmininkas J. Stukas, lietuvių radijo direktorius. Kalbėjo dalyviai ir lietuvių kolonijų veteranų atstovai.

Vl. Pauza

DIDELIS PAVASARIO KONCERTAS

BROCKTON, MASS. Gegužės 20 d. Winthrop mokyklų salėje vietos tremtinių pastangomis buvo surengtas koncertas, kurio programą atliko So. Bostono šv. Petro parapijos choras, Vilniaus operos solistas St. Liepas, rašytojas A. Gustaitis ir vietos tautinių sokių grupė.

Nors šiuo metu vienur bei kitur pramogų tikrai nestinga, bet šis koncertas, pavadintas pavasario vardu, kaip savo meniniu požiūriu, taip ir programos įvairumu, tikrai buvo to vardo vertas.

Šv. Petro parapijos So. Bostono choras, spaudą skaitančiai visuomeniškai jau nebėra naujas, bet jų pasirodymas Brocktono visuomeniškai buvo didelė maloni staigmena.

Šio, savo amžiumi, palyginti, dar jauno, choro pažanga ir pasisekimas priklauso itikinancijai muziko J. Kačinskio rankai ir dainos mylėtojams — choro dalyviams, kurie savo atliekamą nuo darbo laiką skiria lietuviškai dainai.

Su gyvu susidomėjimu čia buvo sutiktas ir operos solistas St. Liepas, kuris per eilę metų žavėjo klausytojus anapus Atlanto. Bene charakteringiausiai jo adresu bus įkarti išreiškęs grįžtas iš koncerto senas Amerikos lietuvis: "Aš nesuprantu, kaip čia gali vienas žmogus taip smagiai ir taip gražiai giedoti..."

Jau Europoje būdami, esame girdę, kad Amerikos lietuvis myli sveiką juoką. Kas buvo atsilankęs į šį koncertą,

tas tikrai rado rašytojo A. Gustaitio kūryboje malonumą ir juoką.

Mokytojos Spokevičiūtės vadovaujama tautinių sokių grupė į šį koncertą įnešė didelių ir įdomių programos pavaišalinių.

Ši grupė veikia jau antrus metus ir yra padariusi didelę pažangą. Savo nuotakingais pasirodymais ir nuolatiniemis iškilomis ji yra labai mėgiama ne tik senųjų lietuvių, bet ir amerikiečių.

Pavasario koncertas brocktoniečiams paliko daug gražių įspūdžių.

Vyt. Zuvis

SIMAS GURINSKAS
Restoranai ir Barai
210 E. Eutow St.
Baltimore, Md.
Tel. PLaza 6313

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Deginė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

Juozapaitis Cafe
Restoranai ir Barai
18 S. Fremont St.
Baltimore, Md.

Garden Hotel Cafe
A. ZINZELETA, Sav.
Gerai gėrimai ir užkandžiai
švarūs kambariai
612 E. Lombard St.
BALTIMORE 2, Md.
LEXington 8229

VALONES CAFE
BAR
MARY VALONES, sav.
5300 TACONY STREET,
Philadelphia, Pa.

GEO. S. REINS
BAR
1625 S. 2nd STREET,
Philadelphia, Pa.
Tel. FU 9-0692

BILL and AL's CAFE
A. Rinkus ir V. Vinickas
1520 Cumberland Street
Philadelphia, Pa.

C. WILLIAM KAČAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
637 Washington Boulevard
Baltimore, Md.
Telefonai:
LEXington 5714
MULberry 8617

LIETUVIAI PASAULYJE

Julia Regina Vergalytė, muzikos mokytoja Buenos Aires, uoliai dalyvauja Argentinos lietuvių meninėje veikloje.

Sao Paulo (Brazilijoje) lietuviai, kurie ligi šiol jokiam politiniam gyvenime nedalyvavo, ši rudenį įvyksiančiuose miesto rinkimuose nori pareikšti nors vieną savo kandidatą.

Avellanedoje steigiami vakiniai kursai, kuriuose galės eiti mokslą tremtyje gimnazijų nespėję užbaigti mokiniai. Be lietuviškos programos, dar bus ispanų kalba, Argentinos istorija ir geografija.

D. Britanijos Lietuvių Sąjungos žinioje veikia 9 lietuvių chorai, 9 tautinių šokių grupės ir 5 savišalpos kasos.

Šiuo metu Austrijoje dar yra 383 lietuviai, kurių beveik pusė sudaro seneliai ir invalidai, negalį išemigruoti. Jiems ir toliau reikalinga BALFO parama. Neseniai juos aplankė BALFO atstovas J. Valaitis.

Laisvoji Lietuva, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio organas, kuris anksčiau buvo spausdinamas rotatoriumi, dabar išėmė spaustuvių. Dėl techninių kliūčių pradžioje išėmė du kart per mėnesį, o vėliau kas savaitę. Jį redaguoti pakviestas J. Nevardauskas.

Dailininkas ir spaudos fotografas J. Borjeras Australijoje su talkininku atidarė foto studiją.

buvo susirgęs VLIKo pirminkas prel. M. Krupavičius, išgėlęs dvi savaites ligoninėje.

Pianistas A. Dvarionas, aktyviai dalyvavęs Kanados lietuvių muzikiniame gyvenime, gegužės 18 d. mirė Montreale mieste.

Julius Kakašiekas, vilnietis, studijuojas Santiago (Čilėje) universitete, vietos lietuvių išrinktas PLB Santiago skyriaus pirmininku.

Kan. Feliksas Kapocius, Lietuvių Tremtinių Vokietijoje Sielovados reikalų tvarkytojas, šventųjų metų proga, kun. Sidausko lydimas, išvyko į Romą, kur, tarp kitko, tremtinių reikalais kalbės su bažnyčios vadovaujantais asmenimis.

Oro paštu iš Lietuvos

Vis dar yra tremtinių, kurie, nepasidami rizikos, susidarancios dėl susirašinėjimo su užsieniu, rašo laiškus į Lietuvą. Vienas kitas ir atsakymą gauna. Dažniausiai tai seni tėvai, kurie, nebodami pavojaus, nori dar bent prieš amžiaus galą susišniti su vaikais. Teko matyti laiška iš Šiaulių, kuris iš Lietuvos buvo matomas sūstas oro paštu. Bet tas oro paštu greitumas toks, kad laiškas ejo daugiau mėnesio!

Visi iš Lietuvos gaunami laiška labai lūdnos nuotakos, nors venglama atvirai išdėstyti savo vargą. Laiška dažnai parašyti ant vniuojamos ar tolygaus blogo popierio, matyt, žmonės neturi nė rašomosios medžiagos. J. K.

Lietuvybė emigracijoje

Lietuvių tauta yra didžiausioje grėsmėje. Tėvynėje likusieji žudomi ar pradžiai deportuojami į Rusiją. Vakaru laisvėje atsidūrusiems nepalanki aplinka grasina sunaikinti jų tautinę individualybę. Šitai tautinio išlikimo problemai sekti ir, kas esamomis sąlygomis įmanoma, daryti viešklia VT Lietuvių išlikimo Tarnyba, vadovaujama prel. M. Krupavičiaus. Tarnybos sukvietieji Vokietijoje tebesantieji lietuviai švietėjai bei kultūrininkai priėmė šias veiklos gaires:

1. ARTIMUJŲ UZDAVINIŲ REIKALŲ:

a) Stengtis, kad biologiskai išsilaikytų visi lietuviai, šiuo ar tokiu būdu atitrukę nuo savo tėvynės, ir kad veiksmingai būtų išlaikyti jų lietuviybė, o ten, kur pastebimas nutaimito procesas, būtų imamasi priemonių jam sustabdyti ir nutaustantiems lietuviams sugražinti ir gyvenimas gre-

tas;
b) Visus, atsidūrusius šiaup geležinės uždangos, lietuvius (pareigoti būti mūsų tautinių vertybių saugotojais ir lietuviškosios kultūros kūrėjais, kad žengtume žingsnis žingsniu su vakariečiais ir veikliai dalyvaudume jų pažangoje bei jų laimėjimuose;
c) Visais galimais būdais kaupti mokslo ir kultūros vertybes ir jas parsinešti į atvauduotąją Lietuvą;
d) Visiems laisvėje esantiems lietuviams darniai ir veikliai įsijungti į didžią ir šventą kovą už Lietuvos politinę laisvę.

ORGANIZACINĖS SANTVARKOS REIKALŲ:

a) Neatidėliojant pradėti vykdyti mūsų tautinių diasporų organizavimą pagal Pasaulio Lietuvių Bendromenės nuostatus, sudarant atskiruose kraštuose PLB organizacinius vienetus;
b) Visais įmanomais veikti JV

lietuvių nuotaiką, kad ji būtų palanki PLB, pradedant organizavimo darbu iš apatios;
c) Susirūpinti tautinės lietuvių organizacijos įteisinimu vakaru Vokietijoje, kad jau dabar IRO globos neturintieji lietuviai galėtų reikštis PLB organizacijos rėmuose;

3. Naujųjų ir senųjų emigrantų organizacinės veiklos reikalai:

a) Naujieji ir senieji emigrantai veikia bendrose organizacijose;

b) Naujųjų emigrantų uždavinys, įėjus į senųjų emigrantų organizacijas, įvesti lietuviškas aktyvų, ugdant senųjų nusiteikimus pereiti į Pasaulio Lietuvių Bendromenės formas ir populiarinant jų tarpe lietuviškos išlikimo idėjas.

Kiti nutarimo punktai aptaria šeimoms lietuviškumą, švietimą, auklėjimą, lietuvių kalbą ir spaudą, meną ir mokslą ir religiją.

LIGONIAI METASI PO TRAUKINIŲ

Vokietijoje likusių lietuvių tragedija

Apie demonstracijas, neramumus, bado streiką ir deportacijas tremtinių sanatorijoje — ligoninėje Heilbronne esu Jums jau pranešęs. Nors tuo tarpu išoriniai visa apimta, tačiau jų įvykių pasėkos dar ir dabar reikšmingos. Gydytojų teigimu, kai kurių ligonių padėtis tų įvykių perygvenimų pasėkoje pablogėjo. Daugelio nervai įstempė. Yra jau ir vienas tragiškas įvykis: Tremtinių jaunuolis Gucas (ukrainiečių tautybės), 24 metų, šiaip jau ramus ir kuklus ligonis, vieną vakarą pasišalinęs iš ligoninės, nuėjo ties netoli praeinančiu geležinkelio ir metėsi po traukinį. Visą pastarąjį laiką buvęs labai susirūpinęs. Betėsis, beveik tremtinio padėtis, kai nebūvo galimumo emigruoti, o taip pat nematė galimųjų sudaryti sau egzistenciją. Vokietijoje, įjungus į vokiečių ūkį, matyt ji pastumė jo ir tą skaudų žygį. Būdinga, kad kiti ligoniai, išgirdę apie tą tragediją, daugumas jam pavydėjo, nes jis savo kelionę jau baigė, gi kitiems dar teks ant savo kailio perygventi gėdingą žmonių teisų išniekinimą, paliekant nemuskulingus tremtinius vokiečių valiai.

KAI RYSIAI NUTRŪKSTA
Vėlonis neturėjo jokių ryšių su kuriais nors giminiams ar pažįstamais užjūryje. Jei anksčiau, gal būtų ir turėjo, tai jie nutrukė. Mat, tai jau dažnas patyrimas: Kai žmogus pakūni ligam laikui į tokią ligoninę, su netoli 30 lietuvių, kurie gydytos šioje Heil-

bronnės ligoninėje, tarsi pasitvirtina. Ne vienas antras, bet dešimtis, dvidešimtis giminių ir pažįstamų tokiam ligoniui nuostoją rašyti, ką jau bekalbėti apie kokią nors kad ir kukliausią paramą. Kokia tu "draugų" galvoseną, kai nutraukia ryšius su patekusiems ir nelaimė, sunku iš čia išsiaiškinti. Kai kuriais atvejais tai bus paprastas egoizmas, mat, laikoma, kad jau neapsimoka palaikyti ryšį su tais, kurie ilgum laikui arba gal būtų niekad nebeįtęks ir užjūrį ir ten nebeturės progos asmeniškai atsidėkoti ir su nuožmiais atsilyginti už tą labdarę. Kiti, žinoma, aiškūs dar kitaip. Esa buvę jau ir kuriozų: Ligoninių atrasė iš užjūrio, kad jis jiems neberašytų, girdi, laisuku galėtų dar kokia nors liga užkrėsti. Nors tokia baimė yra tikra nesąmonė, tačiau jau buvo tokių atsitikimų. Faktas, kad ir su lietuvišiais ligoniais yra ryšius nutraukę skaičius net ir žymesni visuomenės veikėjai, kurių pavardės dažnai mirguoja

Į AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENĖ

Vokietijoje leido sunkias tremties dienas daug brangių mūsų tautai asmenų, kurie daugumoje buvo aplėisti ir užmiršti. Tarp tokių paminėtina knygnešys Antanėlis — Antanas Baitrušaitis. Vienintelis iš spaudos draudimo laikų išlikęs gyvas liudininkas, artimas dr. V. Kudirkos. Kun. Sideravičiaus, dr. K. Griniaus ir kt., bendradarbis, beveik visą savo jaunystę paskyręs kovai dėl lietuviškos knygos ir spausdinto žodžio, slapta il gabendamas į tuometinę Lietuvą, kurioje buvo uždrausta spauda.

Sunkūs perygvenimai ir be galo vargingas tremties gyvenimas galutinai pakirto jo sveikatą, ir 1949 m. gruodžio 15 d., sulaukęs 84 m. amžiaus, mirė Vokietijoje, Biberache, prancūzų zonoje. Pasiliko jo sėna žmona ir dukta, kuri dabar kreipėsi į mane, prašydama Amerikos lietuvių visuo-

menės paramos pastatyti jai bent kuklų paminklą ir tuo būdu įamžinti mūsų garbingo knygnešio vardą. Šis paminklas kaštus 80 dolerių. Jei atsirastų asmenų, kurie galėtų bent kelias centais paremti šią garbingojo lietuvių atmintį, kreiptis šiuo adresu: H. Zemelis, 975 Avenue D., Rochester 21, N. Y.

Norū tikėti, kad Amerikos lietuvių visuomenė gyvai atsilyps. Visi aukotojai vėliau bus paskelbti spaudoje.
Henr. Zemelis

Latviai nori atgauti pasuntinybės rūmąs Parjūlyje. Latvijos centrinės organizacijos darė žygių atgauti lietuvių pasuntinybės rūmąs Parjūlyje, bet iki šiol tati nepavyko. Be to, daromi bendri baltiečių žygiai, kad būtų pripažinti nepriklausomų Baltijos valstybių organų išduoti pasai.

Latviai nori atgauti pasuntinybės rūmąs Parjūlyje. Latvijos centrinės organizacijos darė žygių atgauti lietuvių pasuntinybės rūmąs Parjūlyje, bet iki šiol tati nepavyko. Be to, daromi bendri baltiečių žygiai, kad būtų pripažinti nepriklausomų Baltijos valstybių organų išduoti pasai.



TREM TYJ — VOKIETIJOJ

Sunki "Lietuvio" padėtis. Nuolat mažėjant tautiečių skaičiui Vokietijoje, be to, reaktoriams ir bendradarbiams vienam po kito emigruojant, gerokai pasunkėjo vienintello likusio Vokietijoje lietuviško laikraščio "Lietuvio" padėtis.

Registruoja neturintius garantijų. BALFO atstovas Vokietijoje pavedė PLB apylinkių valdyboms ir I.R.K. skyriams suregistruoti visus tuos lietuvius, kurie norėtų emigruoti į JAV, bet dar neturi garantijų.

Pagaliau vokiečiai pripažįsta Klaipėdą Lietuvai. Geg. 13 14 dienomis Hamburgėje įvyko Rytų vokiečių pabėgėlių organizacijų susauktas visuotinis suvažiavimas. Zymūs kalbėtojai reikalavo Vokietijai senųjų 1933 metų sienų (taigi pripažįsta Klaipėdą Lietuvai). Anksčiau kartais būdavo girdėti stekiant 1939 rudens sienų (tuo metu Klaipėda jau buvo pagrobta Hitlerio).

Mažosios Lietuvos lietuvių leis laikraštį. Vokietijos britų zonoje netrukus pradės eiti Maž. Lietuvos Tarybos leidžiamas laikraštis "Keleivis".
Išėis Prof. Dr. Gaigalaitis atsiminimai. 1945 metais netoli Stutgarto mirusio Maž. Lietuvos veikėjo Prof. Dr. V. Gaigalaitio atsiminimai, jo paties ranka rašyti, numatoma išleisti nors rotarine spauda.

Rašytojai, menininkai — j senelių prieglauda. Parelio senelių prieglaudoje (britų zonoje), kur talpinami nepajėgūs emigrantai tremtiniai, apgyvendinti ir žymūs lietuvių kultūros darbuotojai H. Endzelins, Liepojaus operos dirigentas B. Kunkis, laukiama atvykstant rašytojo P. Gruznos ir kt. Tremtiniuose šios prieglaudos vadinamos ubagnais. Toks kultūros darbininkas Perkraustys apie 60,000 tremtinių. IRO Vokietijoje vykdo plačią ir kartais ne visai suprantamą perkėlimo akciją, kuri sekančiais mėnesiais ypač sustiprės. Numatoma išleisti nors rotarine spauda.

KONCIAUS BICIŲ OKYJE galite gauti tikro liepų žiedų medaus. Didelį 5 svarų stiklinę už 2 dolerius. Kreipkitės: L. KONCIAUS, No. Abington, Mass.

Raymond Wasikonis RESTORANAS IR BARAS 2826 Master Street Philadelphia, Pa.

Lietuvių Naujienos Mėnesinis žurnalas Leidžia ir redaguoja J. Gustis. Prenumerata metams 1 dol. 332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

ma perkelti apie 60,000 tremtinių (iš vienos stovyklos į kitą — ir vėl atgal, kaip jau nekartą pasitaikė).

Diepholze liet. gimnazijoje Vokietijoje buvo susidarūs 7 klasės mokinių grupė, kurią mokytojai mokė dvykai. Grupės tikslas buvo gimnaziją baigti.

1949 m. gale iš tos grupės laukė ir išlaikė egzaminus, gaudami brandos atestus: Aid. Bajoraitytė, N. Bertašūnaitė, Alg. Kezys, Vyta. Klemas, ir Vyta. Vebelinas. Kezys ir Vebelinas jau Amerikoje su tėvais. Kiti čia netrukus atvyksta. Reikia pabrėžti, kad visi yra labai darbūs ir sumaningi jaunuoliai patriotai.
J. Naisys

Kviečia grįžti į Klaipėdą

Viename iš paskutinių tarybinių leidinių tremtiniams į Lietuvą vilioji yra atspausdintas repariravusios iš Reutlingeno Birutės Simonaitytės laiškas "Tiesos" redakcijai, kuris baigiamas tokiu raginimu: "Baigdama karštai kviečiu visus kilnius iš Klaipėdos krašto tautiečius, visus DP lietuvius, pirmoje eilėje esančius Detmoide, anglų zonoje, mano tėvelį Erdmoną Simonaitį, esančius Reutlingene prie Tiubingeno, prancūzų zonoje, buv. Klaipėdos krašto gubernatorių Viktorą Gailių su žmona Halina, mano pažįstamą Joną Lozoraitį, Joną Kupstą ir Jurgį Bagdonavičių, negaisti ilgiau ir grįžti į tėvynę."

Simonaitytė dabar dirbanti Klaipėdos apskr. vykd. komiteto finansų skyriuje. Klaipėdoje gyvenanti jos motina Simonaitienė su dukterim, o brolis dirbas buhalteriu viename sovchoze.

Lietuviai Kolumbijoje pasigenda spaudos

Mums rašo iš Kolumbijos: "Čia turime per 200 lietuvių naujakurių. Savo spaudos neturime. Tai labai liūdna. Patys savo nepajėgime išleisti, o iš kitur negauname. Mat, pirmieji metal vis sunkesni. Ir tai visur kur."

Mes lietuvių nesame pripratę prie ispaniškų kraštų. Čia dominuoja apgavystės, žodžio nesilaikymas, pagrindinės tvarkos stoka. Tai mums labai žalinga. Atsilikusiame nuo kultūros krašte, esančiame be moralės, tenka daug kentėti.

Fizinis darbas čia baisiai blogai apmokamas. Lietuviui tepakanka vos maistui, o rūbams ir butui jau nieko nebelieka. Mūsų inžinieriai gal iš bėdos pakenciamai gyventi."
J. Šl.

PHILADELPHIA, PA.

GRUSH HOTEL AND BAR
ADAM GRUSH, SAV.
Kampas BROAD ir RACE STREETS
(brie Broad Street Strōtes)
Tel. Rittenhouse 6-6530

MALONI LIETUVISKA UZEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvania Universiteto

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

MONUMENTS & CEMETARY MEMORIALS
E. J. WITALIS
MacDADE BLVD. CEDAR AVENUE
Rear entrance Holy Cross Cemetery
DARBY, PA.
Phone Darby 2467

ADAM'S CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

Naujai atidarytas lietuviškas restoranas ir baras
TRAUN'S
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: Saratoga 9656, West 4117

SHEPHERD DISTRIBUTING CO.
Distributors for
DOMESTIC and IMPORTED BEERS
Wholesale and Retail
JOSEPH V. PLAKIS
2315 N. 28th St., Philadelphia, Pa.
Tel.: SAgamore 2-2013

VINCO VIDGINIO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.
TR 1-6227

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street
and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4987
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

WILLIAM VALAITIS
Visokerpias automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltaduonis, sav.
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

A. MIEZIS
Alus, degtinė ir vynas
2207 N. 2nd STREET
Rezent 9-4156 Philadelphia

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
3759 N. 7th Street
PHILADELPHIA, PA.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS KAVALIAUSKAS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 511

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži poplytis, erdvi salė su baru, pakeleiviniams suteikiama na'vynė—viskas nemokamai.
Nolaimės valanda kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirūpė suteikti geriausią patarnavimą.

KONCIAUS BICIŲ OKYJE
galite gauti tikro liepų žiedų medaus. Didelį 5 svarų stiklinę už 2 dolerius. Kreipkitės: L. KONCIAUS, No. Abington, Mass.

Raymond Wasikonis
RESTORANAS IR BARAS
2826 Master Street
Philadelphia, Pa.

Lietuvių Naujienos Mėnesinis žurnalas Leidžia ir redaguoja J. Gustis. Prenumerata metams 1 dol. 332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Salomėja Narkėliūnaitė, Editor

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0802

Subscription Rates: USA and possessions \$4.00 per year, Canada \$4.50, elsewhere \$5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Pentadienis, 1950 m. gegužės 26 d.

TUŠČIOS KELIONĖS

Kasdien vis labiau išylas šaltasis karas paralizavo Jungtinių Tautų veiklą. Sovietai, reikalaujami komunistinės Kinijos atstovo, demonstratyviai paliko visų pasitarimų sales. Jungtinės Tautos, atsidūrusios mirties taške, dabar bando ieškoti paskutinio geibėjimosi plausto.

Generalinis sekretorius Trygve Lie, kuris bendrai pažįstamas kaip sovietams palankus diplomatas, pats savo autoritetu manė paveikti, imdamasis iniciatyvos Vakarų ir Rytų pasaulius suvesti vėl prie bendro pasitarimų stalo.

Jis dabar tik ką grįžo iš savo "taikos misijos" kelionės atgal į JAV. Šaltojo karo užbaigimo reikalu jis kalbėjosi Maskvoje, Paryžiuje ir Londone. Dabar jis netrukus susitikis su Trumanu ir kitais vadovaujantiems JAV vyrais.

Kaip ir pats savo pareiškimuose spaudos atstovams Maskvoje, Paryžiuje ir Londone yra pareiškęs, jis šiuo tarpu nematęs savo kelionės apčiuopiamų rezultatų, nors pačia kelione "nesą nepatenkintas." Aiškumo būsią, jo manymu, tik po kelių mėnesių.

Dar nežinia, kokių veidų Washingtonas sutiks jį, apskridusi tiek nemažai pasaulio ir per naują senais klausimais naujai pasikalbėjus su svarbiaisiais šaltojo karo partneriais. Bet tada, kai Trygve Lie ruošėsi savo oro kelionėms, valstybės departamento sluoksniuose nebuvo jam palankios nuotaikos.

Naujasis Trygve Lie žygis panėšėjo į dar vieną demokratiško pasaulio nusilenkimą į galą, kuri visada kartojo savo taikingą nusiteikimą, bet niekad nepasiekė taikos. Juk nuo San Francisco laikų sovietai dar nieko konkretaus nenuveikė pasaulio taikai sustiprinti.

Visiškai teisingai Prezidentas Trumanas savo metiniame pranešime pasakė, kad tik sovietai tėra kalti, jog visos pasaulio taikingosios pastangos nuėjo vėjais.

Atrodo, kad Trygve Lie ruošia kelį naujam keturių pasitarimui. Tačiau, praktiškai imant, bendros kalbos nebus tol, ligi sovietai liausis laužyti tarptautines sutartis, ligi jie laikys pavergę milijonus savo ir okupuotųjų kraštų gyventojų. Ligi to laiko visos taikos tarpininkų kelionės yra tuščios, lygiai, kaip tušti yra sovietų taikos siūlymai.

AR IŠTUMS MARCANTONIO?

Šiuo metu New Yorko politikai yra rimtai susirūpinę, kaip nusikratyti Vito Marcantonio — vienintelio komunistu Atstovų Rūmuose.

Tiesa, tas 18 kongresinio distrikto atstovas nesiskelbia komunistu. Priešingai, jis ten yra patekęs demokratų ir respublikonų palaikimais. Bet, keičiasi laikai, o šu jis keičiasi ir žmonės. Per eilę metų Marcantonio uoliai laikėsi Amerikos komunistų partijos linijos, kuri yra nustatoma Maskvoje.

Marcantonio į kongresą pateko lojalių piliečių balsais. Deja, šis balsas išrinktas, Marcantonio dabar ne taip jau lengvai duodasi išmetamas. Tik koalicionis arba bendras respublikonų, demokratų ir liberalų kandidatas galėtų komunistą iš ten išstumti.

Nenuostabu, kad dabar šis klausimas yra aktualus. Gi tuo tarpu laikas veikia Marcantonio naudai. Liepos 18-oji yra paskutinė nominuojamų kandidatų į kongresą registracijos diena. Nominacijos vyks rugpjūčio 22 d. Tuo tarpu Marcantonio agentai jau vaikščioja nuo durų iki durų, ieškodami balsuotojų taikos. Gi koalicionis kandidatas, kuris rinkimuose galėtų "sumušti" Marcantonio, dar vis nėra.

Ir tuo tarpu nežinia, ar respublikonų, demokratų ir liberalų vadams pasiseks susitarti dėl vietos politikai Robert K. Straus, Marcantonio oponento.

BIRŽELIO 15 ARTEJANT

Šiuo metu artėjame prie vienos liūdniausią lietuvių tautos ir valstybės sukakties, kurią giliume dvasiniame susikaupime minės visame pasaulyje išlaikyti lietuviai.

Tą dieną sukanka lygiai dešimt metų, kai apgaule ir smurtu mūsų Tėvynės išiveržusi Sovietų Sąjunga panaikino Lietuvos valstybės suverenumą ir pavergė lietuvių tautą. Tą dieną taip pat sueina ir kita liūdna sukaktis — tai devyneri metai nuo masinių lietuvių tremimų į Sibirą, tai metai, kada vien kelių dienų laikotarpyje per 40 tūkstančių geriausiųjų Lietuvos sūnų ir dukterų nežmoniškais priemonėmis išrauta iš gimtosios žemės.

Antro kartą Lietuva sugrįžė bolševikai ten slautėja dar didesniu žiaurumu, naikindami visa, kas lietuviška. Naujos gyvuliniių vagonų vintinės diena naktį rieda gimtaisiais tėviškės laukais, pasmerkdamos lietuvius tremties pradžiai ir grasindamos visišką lietuvių tautos išnaikinimui.

Lietuvos laisvės kovoms vadovaujantis organizacijos išleido atsisaukimą, kuriuose kviečia pasaulio lietuvius birželio penkioliktają paminėti ne tik kaip Lietuvos okupacijos dešimtmetį ir masinių tremimų devynerių metų sukaktį. Jos tą dieną nurodo prisiminti ir dabartinę Lietuvos padėtį, kviesdamos lietuvius šaukti laisvajam pasauliui prieš lietuvių tautos naikinimą.

Englamų ir žudomų mūsų tautos brolių skundas nebegali per geležinę uždangą prasiveržti. Bet laisvajam pasaulyje yra lietuvių. Jų balsas turi kuo plačiausiai naidėti.

Milijonai tiki, kad prasidės karas

Mūsų bendradarbio oro paštu iš Vokietijos

Vakarų Vokietijoje veikia keli visuomenės nuotaikoms tirti institutai, panašūs į amerikietiškaį Gallup'o institutą. Vienas iš jų neseniai apklausinėjo gyventojus Vakarų Vokietijoje ir Vakariniame Berlyne dėl būsimo karo. Per ketvirtadalį visų klausiamųjų pasisakė tiki, kad dar šiemet gali prasidėti karas. Ketvirtadalyje vidurkis reiškia, kad šiandien apie 10 milijonų vokietų Vak. Vokietijoje mano, jog karas gali dar šiemet prasidėti. Gal būt, jei bešaliskai būtų apklausinėjami Rytų (sovietų valdomos) Vokietijos gyventojai, tai gautųsi dar daug didesnis nuostimis tų, kurie laiko greito karo pradžią galimu dalyku.

Bavaras Irmajer ir keli kiti Vokietijos "pranašai" taip pat skelbia, kad karas dar šiemet prasidės. Jei ne pavasari, tai vasarą, jei ne vasarą, tai rudenį. Kartą po tokio "pranašo" pranešimo mažo miestelio gyventojai, lyg susitarę, nustebėjo į krautuves pirktis

sau cukraus, žibalo, žvakių ir kitų atsargų. Piktai liežuviai po to skelbė, kad miestelio krautuviniškai tas "pranašas" būtų tyčia užsūkę, kad galėtų kiek aptūstinti savo sandėlius, mat, dabar Vokietijos (vakarinės) krautuvės ir sandėliai yra užversti prekėmis, tik nėra pakankamai pirkėjų su pinigais. Ūkinis gyvenimas, apskritai ėmus, klesti, gyvenimas galėtų būti jau visai normalus — tačiau pastarojo karo pasekės dar nesuviskėmus, atslenka naujo karo debesys. Kad žmonės naujo karo taip labai bijotų, negalima pasakyti.

Kad vokiečiai duotų save naujai apginkluojami — irgi beveik tikra. Vokiečiai kareiviavimą mėgsta.

Kaip lengvai sovietams vyksta pastatyti vokiečių kariuomenę (nors tuo tarpu dar policijos priedangoje) savoje zonoje! Ne sunkiau tai vyks ir Vakarų Vokietijoje, kai tam bus pribrendęs laikas. O laikas bręsta. Vokietija atgauna

vis daugiau teisių. Ją visai rimtai norima įtraukti į Vakarų ir Atlanto ūkinę, politinę ir karinę sąjungą. Tokioje sąjungoje vokiečiai, prancūzai, belgai, olandai, danai stengtų pėstininkų divizijas, anglai ir amerikiečiai orines ir jūros pajėgas, pastarieji, be to, dar savo atominės bombos ir milžiniškus ekonominius veiksmus. Prieš tokį bloką jokie sovietai Europoje negalėtų atsilaukti, tuo labiau, kad tam blokui talkininkautų dar ir eilė kitų valstybių, galima sakyti, du trečdaliai viso pasaulio.

Sovietai žino, dėl ko jie karo dabar dar negali rizikuoti. Iš šito taško žiūrint, karo taip ir netektų dar greit laukti. Tačiau, karai gali prasidėti ir be sveiko proto išskaičiavimų, gaisras gali išsižiebi, tariant "iš nieko," kaip jau ne vienas karas yra prasidėjęs. Ir gali prasidėti kiekvieną dieną, nepriklausomai nuo to, ar "pranašai" jį nupranášavo pavasarį, ar rudeniu.

V. G.

TURĖJO TĖVAS TRIS SŪNUS...

KEIČIAS LAIKAI — KEIČIAS PASAKOS

Seniau ilgais rudens vakarais mūsų seneliai pasakodavo įvairiausių pasakų, tarp kurių ir apie tėvą, kuris turėjo tris sūnus: du protingus ir vieną kvailiuką Jonelį. Tose senųjų pasakose kvailiulis Jonelis vis išėdavo laimėtojų. Vėsdavo karalaitę, gaudavo karalystę, o protingieji broliai tik snypst.

Dabar kitokie laikai. Mažai bėliko karalių, o ir tie patys savo dukrų kvailiellams nebe duotų. Nebeturį galios ir karalysčių dalinėti, kada parlamentai ir ministrai juos varžo.

Pasakų laikai buvo praėję. Atėjo Nepriklausomybės gadyne. Viskas keitėsi, keitėsi ir žmonių motociklų liga. Kas tik kiek susitaupo, perka motociklą. Neblogas buvo daiktas, bet tik bloga, kad lietuvius mėgsta greit važinėti. Žiūrėk, ne vienas spranda nusisuko, kitas įvažiuo į ūkininko vežimą, valdišką kelio stulpą ar visuomeninį gražiai žaliuojantį vieškelio medį. Bet dažniausiai nukentėdavo beveik nuolatinius motociklo užpakalinis priedas: motociklinko mylimoji ar geriausias tčiulis. Pats motociklininkas, žiūrėk, apsilaužo sau alkūnes ar blauzdukaučius, o užpakalinis priedas lieka ir be sprando, ir be galvos. Todėl ir atsirado Lietuvoje naujos pasakos: "Tėvas turėjo tris sūnus. Du protingus ir vieną motociklininką". Toji pasaka buvo labai trumpa. Tik iš vieno šito sakinio, bet turinys buvo visoms suprantamas ir be kitų žodžių.

Vėl laikai Lietuvoje pasikeitė. Atėjo nauja rusiškąji okupacija. Raudona, kruvina. Vėl gimė Lietuvoje nauja pasaka, vėl apie tą nelaimingą tėvą, kuris turėjo tris sūnus. Turėjo doras šepelis tris sūnus: du protingus ir vieną komunistą. Iš pradžių visi gyvenę taikoje, kol kartą ėmė ir atsilinko prie Lietuvos miškų šiaurinė meška, pažūrėjo į pušų viršūnes ir sustaugė: girdi, per aukštos Lietuvos pušys ir per tankios eglės. Šiaurinei meškai bausi į tokius svyrūnus miškus lįsti. Gal li lapės suspardyti, ar gegutės užkapoti. Ir paliepė iškirsti miškus.

Ir paliepė tėvui su trimis sūnumis eiti ir iškirsti miškus. Prigrasino, prigrūmojo seneliui tėvui ir šiaurės vurdromis, ir Sibiro taigomis, ir meška nusukubėjo į kolchozų mitingo šaukti ir pyliavų reikalauti. Tėvas su trimis sūnumis ir išėjo į mišką. Kerta medį, tėvui kirvis iš rankų krinta. Plūklas nuverčia nuo kelmo medį, du broliai nuleidžia galvas ir ilgai negali jų pakelti, lyg būtų jų gimtasis namas griuvęs, ar jų širdis prisiegtą po tuo medžiu.

Broliis komunistas prie nugriuvusio medžio šokinėja, sukauja ir broliams su tėvu sako agitacines kalbas ir Stalinui rašo padėką už nukirstą medį.

Pailso senas tėvas ir nebegali pakelti kirvio. Du broliai pasodina tėvą ant kelmo ir paduoda tarbelę su duona: "Valgyk, tėve, ir stiprinkis. Tu per senas mišką kirsti. Mes už tave atkirsime!" Sūnus komunistas pribėga prie tėvo, ištraukia tarbelę su duona ir surinka: "Kas nedirba — tas ir nevalgo. Jeigu aš už tave turėsiu dirbti, tai ir suvalgyti mokėsiu." Apsiverkė tėvas ir padėjo ant kelmo tarbelę su duona. Nuleido galvas kiti du broliai, ir taip pat atsisakė valgyti: Visą suvalgė tretytis broliis komunistas.

Vakare grįžus namo, du broliai tėvui sako: "Tėvai, mes nebeisime į girią medžių kirsti. Mes eisime jų saugoti. Mes girdėjome griūvančių medžių ašmanas, mes girdėjome jų balsą, mes girdėjome jų prašymą ginti juos, bet ne kirsti". Ir išėjo abu broliai į girią partizanauti. Apsiverkė tėvas, peržegnojo juos ir padėjo iki vartų.

— Vaikučiai, miškai dar įsū, bet tie gimtieji mūsų na-

mal nebe mūsų. Štai, tasai sūnus palaidūnas juos išdavė. Kas rytas žiūrėkite į dangaus Ausrinę. Kai pamatysite ją šviečiant ant šių namų — sugrįžkite, nors jau manęs ir neberasite, — palaiminęs abu savo sūnus; o tretįjį prakeikęs, senas tėvas, nuleidęs galvą, sugrįžo į vidų.

Litkęs vienas su tėvu, sūnus komunistas primušė tėvą, užsimovė kepurę ir skubiai išbėgo į miestą. Naktį atsivedęs enkavedistų būrį, tėvą areštavo ir išvežė. Išvežė į meškų respublikas. Pats įstojo į ištrebilius ir nuėjo į miškus suavo brolių gaudyti.

Eina per iškirstus miškus ir jau pavargęs norėjo atsisėsti ant to pat kelmo, nuo kurio iš tėvo atėmė tarbelę su duona. Besitakstant atsisėsti, staiga sutreksėjo medyje voveraitė ir suriko į jį:

— Raudonasis palaidūne, nesėsk ant jo. Matai jis kruvinas. Tai tau jau žuvusio tėvo kraujas.

Pasiziūri sūnus į keimą. Tikrai jis kruvinas. Nori atsisėsti ant kito kelmo, nuo kurio jis pats medį nuvertė. Voverė vėl atšokuoja ir šaukia:

— Nesėsk, matai ant kelmo neužmirštuolės auga. Tai tavo motinos sąsaras.

Pasiziūri raudonasis sūnus į keimą. Tikrai jis apaugęs gėlėmis.

Paėjęs toliau, nori atsiremti į augantį medį. Viršuje vėl voverė:

— Nesiremki į jį, įsidursi į dyglius. Prie jo išsėjosi tavo abu broliai ir čia jie tave prakeikė amžinai.

Pasiziūri į medį, tikrai jo liemuo pilnas aštriausiu dygliu. Pasiziūri į žemę. Prie medžio žemėje įspausd keturios pėdos. Tikrai brolių batų. Raudonasis broliis pasiziūri, kur jos nuėjusios. Pėdos toli į liūną ir neprieinamo miško ežerėlio pusę.

— Kerštas užvirė raudonajam broliui. Pamojo kitiems raudoniesiems vilkams, ir visi pasuko į tą pušų partizanų brolių gaudyti. Prieina liūnas, o ta pati voverė vėl čia tarp medžių šokinėja.

Raudonasis broliis įsirsta:

— Jeigu ten įbrido mano broliai — įbrisi ir aš. Ir pradėjo žengti į liūnus. Voverė nusikvatojo ir išoko į pat medžio viršūnę. Liūnuose suskambėjo partizanų šūviai ir pirmoji kulka kliuvo raudonajam broliui palaidūnui. Tai buvo brolių šūvis. Kiti šūviai sunaikino jo atsivestuosis ištrebilius.

Voverė išoko iš medžio ir vėl atsivertė mergeite. Ji buvo to raudonojo brolio mylimoji mergeitė, kuri taip pat prakeikė savo mylimąjį, išdavusį tėvynę, tėvą ir brolius, ir buvo prisiekusi niekad nebeatiešti jam ir jį iki mirties persekioti, kol priešis judosiaus galą.

St. Sirvyš

Sovietai amerikiečių lėktuvų numušė ties Lietuvos pakraščiu

Vėlesnėmis žiniomis iš Stockholmo, švedų karinio laivyno pareigūnai nustatė, kad sovietai amerikiečių karinį lėktuvą numušė ne ties Liepoja, kaip kad ankščiau buvo skelbiama, bet, pagal techniškas rastų lėktuvo likučų padėties apskaičiavimus, ties Palanga, vadinais tarp Liepojos ir Klaipėdos. Liepoja pirmesnė žinios ir pirmoje sovietų notijoje buvo minėta motomai tik dėl to, kad sovietų lėktuvali, kurie numušė amerikiečių lėktuvą, buvo pakilę tikriausiai iš Liepojos bazės.

Dėl to lėktuvo numušimo kilo ko ne karas — bent daugelio vakaruose baimijosi. Pabaltijo kraštų gyventojams šis atsitikimas, kiek jis jiems pasidarė žinomas, be abejo, sužadino naujas viltis, kad pagaliau įvyks permainingas ir bus galima nusikratyti sovietų jungla.

Spaudos cenzūra pasaulyje

Paskutiniu metu labai daug kalbama apie laisvają pasaulio spaudą. Reikalaujama, kad spausdintas žodis galėtų laisvai iš vieno krašto į kitą judėti ir, kad visos pasaulio tautos galėtų tikrai žinoti, kas vyksta pasaulyje. Bet tie reikalavimai palieka reikalavimais. Yra pasaulyje daug kraštų, kuriuose viešpatuoja griežta cenzūra. Kiekviena žinia ar mintis, nepatinkanti valdžiai, yra nepraleidžiama. Ypač laisvos spaudos bijo totalistiniai kraštai. O iš tiesų laisvas spausdintas žodis labai daug prisidėtų prie tautų bendradarbiavimo ir sustiprintų pasaulio taiką. Pasirodo, kad prieš Did. Karą buvo daug didesni spaudos laisvė, negu šiais laikais, kuomet tiek daug kalbama apie laisvę.

Tik Amerika ir Anglija yra vienintelės pasaulio valstybės, kuriose nėra spaudos cenzūros. Kiekvienas pilietis gali laisvai spausdinti savo nuomonę, ir už tai jis nėra baudžiamas. Beveik laisva spauda nuo cenzūros yra Pietų Afrikoje, Italijoje, Prancūzijoje, skandinavų kraštuose, Olandijoje, Belgijoje.

Kituose kraštuose yra didesnė ar mažesnė spaudos cenzūra. Cenzūros priemonės gali būti tiesioginės ir netiesioginės. Yra kraštų, kurie labai nie mielai išleidžia užsienių korespondentų arba išleidžia nedidelį skaičių. Kartais užsienio korespondentams tenka laukti keletą mėnesių ar metus, kol jie gali į tokį kraštą įvažiuoti. O įvažiuojuose korespondentams daroma įvairių kliūčių, kad jie negalėtų pasiekti tikrų žinių šaltinių. Už nepatinkamas žinias užsienių korespondentai gali būti ištremiami ar net bėdžiamai. Ypač sunku gauti žinių užsienio korespondentams tuose kraštuose, kur yra griežta cenzūra vidaus spaudai.

Vakarų Vokietijoje ir Austrijoje cenzūra nuimta, bet okupacinė valdžia jai nepatinkama spaudą gali cenzūruoti. Jei užsienių korespondentai nori atvykti į tuos kraštus, jie privalo gauti iš okupacinės valdžios leidimą.

Nuo masinio rusų "ura" jie bėgo panikoje, net kaimynams nepranešė, greta jų buvo ispanai ir kiti tautų karai atsispyrė ir pozicijas atlaikė. Vadinas, nugalėjo. Klasiu pavyzdžiū pastilks suomiu — rusų karas, rusus daug ko pamokęs, o visai Europai įrodęs suomių saujelės pajėgumą. Matome, kad rusų masių antplūdžiui galima atsispirti net ir tuo atveju, kai šiu masių skaičius yra normalus (kaip ano karo metu buvo). Tačiau tuo tarpu, kai paskutiniame kare buvo didelį nuostoliai žmonėmis, šito dar dabar nėra.

Rusas gimęs po revoliucijos, vadinas, išaugęs naujosios Rusijos aplinkoje, taip sako (1947 m. birželio mėn.): "Klysta, kas mano, kad gali kilti karas. Rusija dabar negali pradėti karo. Yra įvairių priežasčių. Pirmiausia, paskutiniojo karo metu žuvo 7 milijonai kariuomenės amžiaus vyrų. Tai yra atsarginių karo kontingento trečdalis. Tuo tarpu dar naujųjų nepriaugo". Reikia laukti keletą metų. Masė, svarbiausias rusų ginklas, yra nusilpusi".

Sugrąžinti šio jaunuolio nuomonę su minėtają prof. Michėnėvičiaus nuomone. Masų psichozė (pamyšiu) apimta ne vien tik Europa, bet ir pati Rusija. Tačiau svarbiausias Rusijos ginklas, jos tikrosios stiprybės šaltinis, nėra masės, bet tāsias masės saugus milžiniškas atstumas ir erdvė.

ERDVĖ — ATSTUMAI

Kai rusų masės pralaimėdavo, pvz., 1611 m. etmonui Zalkevskui (Zalkauskui) prie Maskvos, 1700 m. švedų Karoliui XII prie Narvos, 1885 m. Europai prie Sevastopolio, 1904 m. japonams Portartūre, kartais laimė atsigrėzdavo nuo laimėtojo. Zalkėvskis iš Maskolijos, Karolis nuo Poltavos iš Ukrainos, 1812 m. Napoleonas iš Rusijos, — visi vos vos grįžo, savo kariuomenes pradžudė Rusijos gilumose. Kai jie puldavo taškų, laimėdavo net prieš rusų skaičiaus persvara, bet kai norėdavo užimti erdves, išsklaidydavo savo jėgas ir pralaimėdavo, nebeatlaikydami rusų priešpuolių.

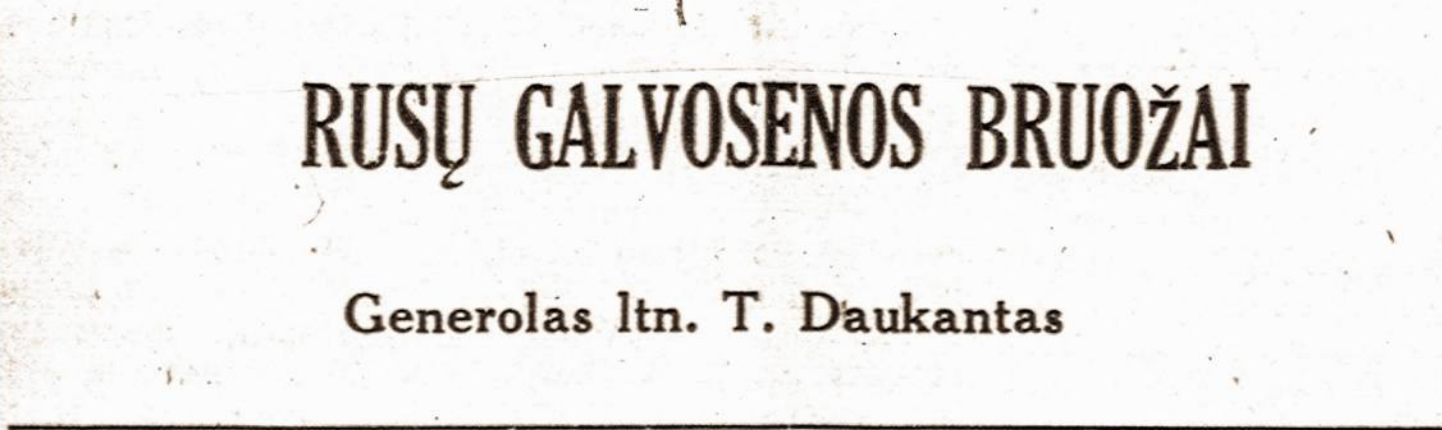
Rusai savo erdvę reikšmę puikiai supranta. "Urom Ros-sijj neobjemlīs — protu Rusijos neapimsi", — sako jfė. Bet ryškiausiai tai išreiškia XX a. antrajame dešimtmetyje potetas Blokas savo eilėraštyje "Skify", kreipdamasis į vakariečius: "Nam nečego teriat: poprobujte srazites s nami, — otstupim na Ural, čto by raz-

širit pole brani — mums nėra ko netekti: bandykim mus pulti, — atsitrukisim lig Uralo mūšio laukui praplėsti."

Erdvę reikšmę geriau suprasime, kai išnagrinsime atskirų karo masinios elementų tarpusavio santyki. Klaidingai manoma, kad karo mašina susideda iš jos elementų sumos. Jeigu taip būtų, tai būtų galima karjauti su kariuomene, visai neturintia noro kariauti, bet turintia daug tankų, arba nugalėti su visai neapmokytais karjais, arba su masėse karių, suspaustu be galo mažame plote (visai be erdvės). Šiuose pavyzdžiuose imamas vieną elementų lygų nuliu. Jei būtų suma, tai, pavadinę jos elementus a, b, c, d ir t., gautume a plus b plus c plus d. Visame pajėgume, kai, pvz., c būtų lygus nuliu, gautume a plus b plus 0 plus d. Vadinas, visą sumą sumažėtų tik vienu nariu c. Tai būtų pusė bėdos. Bet iš tikrųjų taip visiškai nėra. Karo mašinos elementai nesudaro jų sumos, bet sandaugą. Kai vienas elementų lygus nuliu, visa sandauga lygus nuliu, visai, turime šimtą penkių, tikstantį tankų, šimtą puskiasdešimt lėktuvų ir įvertiname vienetu žmonių norą kariauti. (Bus daugiau)

RUSŲ GALVOSENOS BRUOŽAI

Generolas ltn. T. Daukantas



Daina skraidančiom žuvim

(tesins)

— Kad ir geriausias užraktas būtų, jis niekad nėra tikriausias, — tarė grafas. — Priklauso nuo to, kas nori jį sulaužyti. Buvo kartą vienas hindueremitas, kuris nuogas gyveno viename urve. Jis praėjo pro tris kariuomenes, kurios saugojo didįjį mogulų, išėmė iš jo turbano rubiną, išlindko atgal kaip šešėlis, ir jam nieko neatstiko, nes jis norėjo pamokyti didįjį, kokie maži yra erdvės ir laiko įstatymai.

— Jeigu mes šituos mažuosius įstatymus pastudijuosime iš esmės, — tarė daktaras Burdock, — visuomet surasime, kaip yra padaromi šitokie triukai. Europėjinis mokslas didelę dalį rytų magijos jau nusivietė. Žinoma, hipnotizmas ir sugestija čia vaidina gana didelį vaidmenį, jau nekaltant apie kišeninius triukus.

— Rubinas nebuvo karališkoje palapinėje, — pastebėjo grafas svajingai, — hindu surado jį tarp šimto kitų palapinių.

— Ar tai negali būti išaiškinta telepatija? — paklausė daktaras kandžiai.

— Klausimas nuskambėjo dar aštriau, kadangi ji sekė ilga tyla, tarytum gausius Oriento keliautojas būtų nemągijai užmigęs.

— Atleiskite, — tarė jis pagaliau, staigiai nusisypsodamas. — Aš pamiršau, kad mes kalbame žodžiais. Rytuose mes kalbame mintimis, ir todėl niekad neįvyksta nesuįspritimu. Tiesiog keista, kaip jūs, važiavę, garbinatė žodžius ir randatė juose malonumo. Argi mes negalime prie reikalo prieti artiau nors per plauką, jeigu anksčiau jūs jį vadinote apgandinėjimu, o dabar aiškinatė telepatija? Jeigu žmogus magnolijos medžiu užlipa į dangų — anksčiau tai buvo vadinama hokus pokus, dabar gi sakoma, kad tai yra svorio dėsnio nugalėjimas. Bet kas gi dėl šito yra pasikėitę? Jeigu kūrį nors viduramžių raganą mane vienu rankos mostu paverstų mėlynuoju pavijanu, jūs pasakytumėte, kad tai yra atavizmas.

Daktaras pažvelgė į jį ilgą žvilgsniu, tarytum būtų norėjęs pasakyti, jog paversti grafa mėlynuoju pavijanu vargu būtų įmanoma. Bet kol jo susierzinimas galėjo surasti vienokią ar kitokią išraišką, vyras, vardu Harmer, staiga išsiveržė į žodžių dvikovą:

— Nėra abejonės, kad šitie indiškieji žymiai pridaro nuostabių dalykų, bet, kiek aš žinau, tai įvyksta tik Indijoje. Matyti, jie dirba susitarę, arba tai yra tiesiog masių psichozė. Aš netikiu, kad panašūs burtai galėtų įvykti kuriame nors angliškaime kaime, ir todėl pono Smart aukštinės žuvis gali būti visai saugios.

— Aš noriu jums papasakoti vieną istoriją, — tarė grafas de Lara, vis dar sėdėdamas nejudrus, tarytum statula, — įvykusią ne Indijoje, bet vienoje anglių kareivinėse moderniausioje Kairo dalyje. Kareivinės juose geležinių pinūčių tvora, už jų stovėjo sargybinis ir pro pinūčius žiūrėjo į gatvę. Tada priešais pinūčius pasirodė basas ir apilyšęs čiabuvis elgeta ir nuostabiai gryna ir puikia anglių kalba pareikalavo iš sargybinio tūlo dokumento, kuris saugumo sumetimais buvo saugomas kareivinėse. Kareivis, žinoma, pasakė elgetai, kad jis čia, viduje, neturis ko ieškoti, ir ką elgeta juokdamasis atsakė: "Kas yra viduje ir kas yra išorėje?" Kareivis vis dar tebežiūrėjo pro pinūčius skersinius, ir staiga suprato, kad jis, nors nei pinūčiai, nei jis nebuvo pajudėję, jau stovėjo gatvėje ir žiūrį į kareivinių kiemą, kuriame dabar nejudėdamas tūnojo elgeta. Kai elgeta pasuko kareivinių linku, kareivis surinko savo proto likučius ir užaišaravo sargybinis kieme, įsakydamas jiems sumti elgetą. Inrėšs jis dar sušuko elgetai: "Tu nebeiešai daugiau iš čia!" Tačiau elgeta sidabrinu balsu atsakė: "Kas yra išorėje, ir kas yra viduje?" Ir kareivis, kuris vis dar spokojo pro pinūčius skersinius, pastebėjo, kad šitie vėl buvo tarp jo ir gatvės, kur dabar laisvas ir šypsodamasis stovėjo elgeta su dokumentu rankoje.

Ponas Imlack Smith, banko direktorius, nulenkę savo juoda, lygiai sušukuotą galvą ir, nunėręs į grindis žvilgsnį, pirmą kartą šį vakarą pravėrė burną:

— Ar su dokumentu kas nors atstikto? — paklausė jis.

— Jūsų profesijos instinktas veda jus teisingu keliu, — tarė grafas su piktą prisiverkimu. — Dokumentas turėjo didelės finansinės reikšmės. Pasėkmės buvo tarptautinės.

— Reikia tikėtis, kad tokie įvykiai dažnai pasitaiko, — melancholiškai pasakė jaunasis Harlopp.

— Manęs nedomina politinė pusė, — atsakė grafas, — tikslai filosofiniai. Ji parodo, kad gudrus vyras gali nugalėti laiką ir erdvę. Bet tokie žmonės, kaip jūs, mano ponai, sunkiai patiki, kad dvasinės jėgos tikrai yra daug stipresnės už materialines.

— Aš nerūšiu pretenzių tapti autoritetu dvasinių jėgų srityje, — šypsodamasis pasakė senasis Smart. — Ką jūs apie tai pasakysite, tėve Brown?

— Man atrodo, — atsakė mažasis dvasininkas, — kad visi šitie viršgamtiniai žygiai, apie kuriuos tik ką girdėjome, yra paprasčiausias vagystės. O vagystė lieka vagyste, ar ji atliekama dvasinių, ar materialinių metodų pagalba.

— Tėvas Brown yra filisteris, — šypsodamasis pastebėjo Smith.

— Šita rūšis nėra nesimpatinga, — tarė tėvas Brown. — Filisteris yra tikslai žmogus, kuris yra teisus, visai nežinodamas, kodėl jis yra teisus.

— Man tai yra per daug protinga, — tiesiai prisipažino Harlopp.

— Gal būt, jūs norėtumėt pasikalbėti be žodžių, — nusisypojo tėvas Brown, — kaip yra pataręs grafas. Jis galėtų pradėti nuo to, kad paliktų nepasakęs keletą juokingų išsireiškimų, o jūs atsakytumėt tylos prasiveržimais.

— Čia labai galėtų padėti muzika, — sumurmėjo grafas svajingai. — Ji veiktų geriau už visus šituos žodžius.

— Taip, šitai aš geriau suprantu, — tyliai atsakė jaunasis vyras.

Boyle sekė šitą pokalbį su ypatingu susidomėjimu, kadangi kai kurių asmenų elgsena jam pasirodė reikšminga, netgi ypatinga. Kai kalba nukrypo į muziką, jaušasis sekretorius prisiminė savo pareigas ir parodė ponui Smart, kad Jameson vis dar kantriai stovi su popieriais rankose.

— Ak, tai neskubu, Jameson, — pasakė Smart, — tai liečia mano asmeniškąjį kontą, vėliau aš aptarsiu tai su ponu Smith. Jūs juk sakėte, ponas Smith, kad čello —

Tačiau šalto prekybinių reikalų dvelkimo pakako, kad būtų suardytas kvepiantis transcendentalinių pokalbių šydas, ir svečiai pamažu pradėjo skirstytis. Pasiliko tik banko direktorius ponas Smith, ir kai visi kiti jau buvo išėję, jis pasėkė poną Smart į greitainę kambarį, kuriame stovėjo aukštinės žuvis.

Namas buvo ilgas ir siauras. Pirmasis aukštasis ir gatvės pusę turėjo dengtą verandą. Beveik visą šitą aukštąją buvo apgyvenęs pats namų ponas. Čia buvo miegamasis, prieškambaris, o šalia dar vienas nedidelis kambarys. Į šitą kambarį nakčiai būdavo atnešami vertingiausi daiktai, kurie paprastai stovėdavo žemutinioose kambariuose.

Tiesą sakant, senasis ponas nebuvo jau toks neatsargus, kaip tai galėjo atrodyti. Jis nedaug pasitikėjo pasenusiomis apsaugos priemonėmis, kurios rūdijo prieš dejuojančios šeimininkės akis, jo apsigynimo strategija buvo žymiai aukštesnio laipsnio. Atėjus vakarui, jis savo mylimas aukštinės žuvis atnešė į nedidelį kambarėlį, esantį šalia miegamojo, ir saugodavo ją net miegodamas. Šio gandai, kad po pagalyvę jis buvo paslėpęs revolverį.

Ir kai dabar Boyle su Jameson, ramiai laukę pasikalbėjimo pabaigos, pagaliau pamatė poną Smart išeinantį pro duris, jis nesė rankose stiklinę vazą taip pagarbiai, tarytum tai būtų šventojo relikvijos.

Zalia keturkampė aikštė lauke dar buvo perpinta paskutiniųjų saulėleidžio spalvų, tačiau viduje, kambariye, jau degė lempa, ir paskutinės dienos šviesos mišinysje su dirbtine šviesa spalvotasis rutulys degė tarytum milžiniškas brangakmenis, o fantastiniai ugnies raudonumo žvūrū brožai atrodė suteikia jam paslaptingą talismano jėgą. Pro senojo pono pečius tarytum sflinkas ryškėjo alyvinis pono Imlack Smith veidas.

— Šį vakarą aš išvažiuoju į Londoną, ponas Boyle, — tarė senasis Smart neprastai rimtai. — Ponas Smith ir aš norime išvykti šeštą valandą keturiasdešimt penkis minutes. Man atrodo, Jameson, kad bus geriausia, jei šią naktį jūs miegosite mano kambariye. Jeigu vaza, kaip paprastai, jūs pastatysite už pakaliniame kambariye, — ji bus visai saugi. Žinoma, aš negalėsiu prarasti minties, kad gali kas nors atstikti. (Bus daugiau)

PRASIDĖJO GARSIEJI KRISTAUS KANČIŲ VAIDINIMAI

Gegužės 18 dieną pagal senąją tradiciją Pietų Vokietijos Oberammergau kaimely prasidėjo visame pasauly žinomi Kristaus kančių vaidinimai.

Tikrumoje tie vaidinimai prasidėjo prieš 300 metų ir vyksta kas 10 metai, bet šį kartą dėl karo aplinkybių praėjo 16 metų nuo paskutinių vaidinimų.

Sie vaidinimai vyksta atvirame ore, ir juose vaidina ne profesionalai artistai, bet paprastai kaimo gyventojai. Tų vaidinimų pažiūrėti atvyksta žmonės ne tik iš visų Vokietijos vietų, bet ir iš viso pasaulio.

Siemet tie vaidinimai tęsis iki rugsėjo 24 dienos. Jau pirmomis dienomis visi kaimelio viešbučiai ir restoranai buvo pilni svečių. 6000 vietų teatrą buvo pilnas. Žiūrovų tarpe matėsi Vak. Vokietijos prezidentas T. Heuss, kanclieris Adenaueris, amerikiečių aukštasis komisaras J. McCloy, britų komisaras Brian Robertson ir kt.

Kristaus rolę vaidina oberammergietis A. Preisinger. Dėl jo buvo kilę daug ginčų. Mat, jis nuo 1932 m. priklausė nacijų partijai, todėl nenorėjo jam leisti vaidinti. Bet, nesuardus geresniojo artisto, teko jį palikti. Jis Kristaus kančios vaidinimuose jau dalyvauja nuo 1922 m. Tuomet jis vaidino angelo vaidmenį. Marijos rolę vaidina 16 metų mergaitė A. Mayer. Artistų tarpe yra ir 6 metų amerikietis berniukas Johny McMahan. Jo tėvas yra amerikiečių kariuomenės majoras. Berniukas gerai kalba vokiškai ir yra labai patenkintas, kad gali vaidinti. Šiuos vaidinimus režisuoja Johan Georg Lang, kuris jau nuo 1922 m. dalyvauja šiuose vaidinimuose.

Oberammergau kaimelis yra Pietų Vokietijoje. Iš visų pusių jį supa 2000 m aukštumo kalnai. Ne tik pačiame kaimely, bet ir jo apylinkėse aptinkami architektūrinių turtų. Kaimely yra daug senų pastatų, kurių seniausias turi 500 metų. Kaimelį puošia gražiausia visos Vokietijos rokokos stiliaus bažnyčia, kurios varpinė kabo 42 centnerių varpas. Skambinant šiam varpiui, prasidėjo šiuo metų Kristaus kančių vaidinimai. Kaimelio aplinka dvelkia savotiška šv. Rašto dvasia, kurią gali pajusti kiekvienas atvykęs.

KAIP LIETUVIAI RUSUS VADINA

Nuo seno lietuviams teko su rusais susidurti: jie nuo seno Lietuva puldinėjo, kol, susitarę su Vokietija, Austro-Vengrija ir kitais, ją pasidalijo 1772, 1793 ir 1795 metais, o 1815 metų Vienos kongrese, nugalėję Napoleoną, su kitais tokiais įkūrė "šventąją sąjungą", visi taip pat "dieji" sutvirtino absoliutizmą ir pasiskelbė Europos žandais.

Lietuvis gerai pažino rusą ir jį vadino: rusas, ruskis, burliokas, maskolis, kacapas, o dabar "rusas" identifikuojamas (neatskiriama) surišamas su "bolševiko" vardu, nes ar carų ar bolševikų valdžia ir grobikavimas lietuviams ir kitoms tautoms neprimtinai ir koks.



Taip atrodo tie bibliškos išvaizdos Oberammergau Kristaus kančių vaidilos.

Įdomi yra šių vaidinimų pradžia.

Trisdešimties metų karo metu Vokietijoje kilo maras, neaplenkęs nė Oberammergau kaimelio gyventojų. Jau 90 kaimo gyventojų mirė ir, atrodė, kad teks išmirti visiems. 1634 m. kaimo gyventojai padarė apžadus: Jei Dievas nukreips maro ryškė, tai kaimas pasidžia kas 10 metų suruošti Kristaus kančių vaidinimus. Maras nustojo slaugėti. Ir nuo to laiko per 300 metų kas 10 metų vyksta tie vaidinimai.

Iš pradžių Kristaus kančios vaidinimai vyko kapinėse, vėliau — pievoje, o nuo 19 a. buvo įrengtas tam reikalui atvirame ore teatras. Dabar žiūrovai sėdi po stogu, o scena yra po atviru dangumi. Scenos užpakaly matosi didingi kalnai. Šiame ore teatre telpa apie 6000 žiūrovų. Kristaus kančių vaidinimai reikalauja didelių masinių scenų, todėl scena yra labai didelė. Joje gali tilpti iki karto 600 artistų. Vaidinimo metu dekoracijos keičiamos 43 kartus. Iš viso vaidinimuose dalyvauja 1200 artistų, iš kurių 104 turi kalbančiųjų roles, kiti dalyvauja kaip statistai masinėse scenose. Kiekvienas artistas turi po 2 poras kostiumų, kad kartais, lietuvi lyjant, turėtų kuo pasikeisti. Artistų drabužiai labai turtingi ir puošni.

Kai kuriems medžiaga yra atvežta net iš Indijos.

Artistai tegali būti tik šio kaimelio gyventojai, kurie 20 metų jame gyvena. Kadangi kaimely iš viso gyvena 3500 gyv., tai išsėna, kad kas trečias kaimelio gyventojas yra artistas.

Šiems vaidinimams gyventojai ruošėsi su didžiausiu atsidėjimu ir rimtumu. Vyrų artistai, kurių iš viso yra 600, jau nuo 1948 metų augina barzdas. Mat, dirbtines barzdas gryname ore gali nuplėsti vėjas, o, be to, natūralios barzdos yra gražesnės. Tad nenustabu, kad dabar Oberammergau miestelio gatvėse šūinkama daug barzdotų jaunų vyrų. Vaidinimuose gali dalyvauti moterys, kurios yra netekėjusios ir neturi 35 metų. Daugelis kaimelio merginų, norėdamos vaidinti, atideda vestuves.

Kaimelio gyventojai iš tų vaidinimų neieško pelno. Jie tik palaiko senąsias tradicijas. Siemet pirmą kartą šie vaidinimai bus filmuojami.

Iš pradžių tų vaidinimų žiūrovai buvo kaimelio apylinkių

gyventojai, bet paskutiniame šimtetyje, pagerėjus susisiekimui, atvyksta turistų iš viso pasaulio.

1930 m. šių vaidinimų žiūrėjo 300,000 žiūrovų, o 1934 m. jau 450,000, iš jų 52,000 amerikiečių. Vaidinimų svečių knygoje jau yra daug žymių vardų. Pasirodo, kad šių vaidinimų yra žiūrėjęs Pijus XII, kai buvo Vokietijos nuncijus, beveik visi Europos karaliai, žymus indų rašytojas Rabindranath Tagore, Franz Liszt, Charlie Chaplin ir kt.

1922 m. tuos vaidinimus matė Henry Ford. Sužavėtas jais, jis padovanojo režisieriui Lang Fordo automobilį. Tais pačiais metais tuos vaidinimus matė garši Metropolitan operos dainininkė Mary Mathfield. Ta proga ji paaukojo pinigų išteigti vaikų namams Oberammergau miestelyje.

Matė šiuos vaidinimus sakoma, kad tų vaidinimų natūralumas ir didingumas palieka neišdildoma įspūdį visam gyvenimui.

Ald. J.

KASDIENINIS ŽODYNAS

Ortodoksija, gr. — tikras, tiesus, griežtas tikėjimas. Griežtas nusistojusiu, kad ir pasenusių, dalykų palaikymas moksle, religijoje ir kt. Ortodoksus paprastai vadina pravoslavus.

Oligarchija, gr. — 1) kelių asmenų valdžia, siauro aristokratų giminiių rato valdžia, 2) tokios valdžios valdoma valstybė. Oligarchas, gr. — oligarchijos valdžios narys.

Pacifizmas, lot. — taikos propaganda, kaip priemonė karui panaikinti. Taikos idėjos ir nuotaika. Pacifistas — taikos, pacifizmo šalininkas, veikėjas, taikos idėjų skleidėjas.

Parlamentarizmas, pr. — valstybės valdymo sistema, kai įstatymų leidimas ir vykdomosios valdžios kontrolė priklauso parlamentui. Parlamentaras, pr. — 1) parlamento, seimo atstovas, 2) asmuo, įgaliotas tartis, derėtis, 3) parlamentarizmo šalininkas.

Parlamentas, pr. — 1) tautos atstovų susirinkimas, seimas, 2) tokio susirinkimo rūmai.

Plebiscitas, lot. — 1) senovės Romoje tribūno pasiūlyti liaudies nutarimai, kurie pradžioje tebuvo privalomi tik plebėjams, o vėliau buvo privalomi visiems, 2) nutarimai, priimti tautos balsavimu, referendumu, 3) pats visuotinis balsavimas, visos tautos, visų visateisių valstybės gyventojų balsavimas. Referendumas.

Policinė valstybė — valdoma vyriausybės įsakymais, kurioje vyriausybės ir policijos priežiūra ir globa skverbiasi į visas gyvenimo sritis ir varžo net smulkiausias asmenų veiksmus bei trukdo gyvenimo eigą, kaip, pvz., b. Hitlerio Vokietijoje ar T. Rusijoje bei jos okupuotoseose valstybėse.

Plutokratija, gr. — 1) turčias, griezias tikėjimas. Turčias nusistojusiu, kad ir pasenusių, dalykų palaikymas moksle, religijoje ir kt. Ortodoksus paprastai vadina pravoslavus.

Poligarchija, gr. — valstybės valdymo forma, kur valdžia yra ne vieno, bet kelių asmenų rankose. Poligarchas, gr. — poligarchinės valdžios narys, poligarchijos šalininkas.

Politikacija, gr. — daugelio valdžia, poligarchija.

Politika, gr. — 1) senovės graikuose ir iki 18 a. mokslas apie valstybę, 2) valstybės įstaigų, visuomenės organizacijų, atskirų asmenų veiksmai, siekiami „nukreipti“ į valstybės reikalių tvarkymą. Politikas, gr. — 1) asmuo, dirbantis politikos srityje, dalyvaujantis visuomenės ir valstybės gyvenime. Valstybės vyras, diplomatas, pasuntintys ir kt., 2) nukeltine prasme — gudrus, apsuksrus žmogus. Politikuoti, gr. — dirbti politikos darba, domėtis politikos klausimais ir politiniu gyvenimu.

Politinė ekonomija, arba nacionalinė ekonomija — mokslas, tyrinėjantis tautos ūki, susidedantį iš atskirų, juridiskai laisvų, bet mainų santykių surištų ūkių.

Posityvizmas, lot. — 1) filosofijos srovė, kuri pažinimą remia fakto patyrimu, bandomu ir atmeta betkokį metafizinį pažinimą. Kūrėjas — Augustas Comte (1798—1857), sekėjas: Hume, Diuhring ir kt., atnaujintojai: E. Mach, Cornelius ir kt., taip pat Ipolititas Tenas (Taine), 2) visuomenės gyvenime P. reiškia veikimo derinimą su esamomis gyvenimo sąlygomis, su tikrove ir jo kreipimą geresnės santvarkos sudarymo linkme. Pozityvistas — pozityvizmo šalininkas.

Posityvizmas, lot. — 1) filosofijos srovė, kuri pažinimą remia fakto patyrimu, bandomu ir atmeta betkokį metafizinį pažinimą. Kūrėjas — Augustas Comte (1798—1857), sekėjas: Hume, Diuhring ir kt., atnaujintojai: E. Mach, Cornelius ir kt., taip pat Ipolititas Tenas (Taine), 2) visuomenės gyvenime P. reiškia veikimo derinimą su esamomis gyvenimo sąlygomis, su tikrove ir jo kreipimą geresnės santvarkos sudarymo linkme. Pozityvistas — pozityvizmo šalininkas.

Posityvizmas, lot. — 1) filosofijos srovė, kuri pažinimą remia fakto patyrimu, bandomu ir atmeta betkokį metafizinį pažinimą. Kūrėjas — Augustas Comte (1798—1857), sekėjas: Hume, Diuhring ir kt., atnaujintojai: E. Mach, Cornelius ir kt., taip pat Ipolititas Tenas (Taine), 2) visuomenės gyvenime P. reiškia veikimo derinimą su esamomis gyvenimo sąlygomis, su tikrove ir jo kreipimą geresnės santvarkos sudarymo linkme. Pozityvistas — pozityvizmo šalininkas.



Washingtono 150 metų sukakties proga išleisti tokie paminkliniai medaliai.

Vienybės! VAIRENYBĖS

SEKMINĖS — PAVASARIO ŠVENTĖ

Kaip jos buvo švenčiamos Lietuvoje

Lietuviškų knygų leidykla „Patria“, kuri tik ką išleido dr. A. Sapokos plačią Lietuvos istoriją, tremtyje Vokietijoje yra išleidusi dviejų dalių mokslinį žymiojo mūsų tautosakininko dr. J. Balio veikalą, pavadintą „Lietuvių tautosakos skaitymai“, kuriuose yra sukauptas didelis mūsų liaudies kūrybos lobynas.

Šis Sekminių minėjimo aprašymas ištraukomis palmtas iš minėtos dr. J. Balio knygos.

ZALUMYNŲ ŠVENTĖ

Sekminės galima pavadinti žalumynų švente. Visur Lietuvoje per Sekmines apkaisto trobas berželiais: stato juos prie durų, prie vartų, žaliomis jaunų berželių šakomis papuošia ir pirkios vidų. Apie Tverėčių Sekminėse eidavo parugėn bernali ir mergos, vyrų nešdavosi degtinės, o merginos pyrago, sviesto.

Ten vaišindavosi, šokdavo ir dainuodavo tam tikras „paruginės dainas“.

Tokios „paruginės dainos“ yra apeiginio pobūdžio, jų tikslas, kaip atrodo, buvo pakelti jaunų derlių ir apsaugoti juos nuo kenkėjų.

Iš kitų Sekminių pramogų paminėtinas yra supimasis sūpuoklėse, minimas Schultzo iš Maž. Lietuvos ir jaunųjų baidytynės, kurių idomų aprašymą turime iš Kupiškio apyl. Kiekvienas artojas stengdavosi prieš Sekmines gerai atgauti savo jautį ir paruošti baidytynėms. Stipriausias ir višius nugalėjęs jautis būdavo vadinas „viršininku“, antras stipriausias — „antraviršius“ ir trečias — „trečiaviršius“. Palovus jautėjas arti, išnyko ir šis paprotys.

PIEMENŲ ŠVENTĖ

Sekminės dabar pas mus yra laikomos piemenų švente. Aukštaituose piemenys jau Sekminių išvakarėse pargena namo karves, visai išpuostas žalumynais: ant ragų ir kaklo uždedami vainikai, nupinti iš berželių ir šiaip žolių, arba prie ragų pririšami aukšti berželiai, ragai apipinami berželių šakelėmis. Tada kitadien piemenys esti laisvi nuo gamto ir daro „melstuves“ — renka iš šeiminiųkų valgių dovanas ir švenčia savo šventę, kurios svarbiausias patiekalas yra kiaušiniene.

Piemenų vietoj Sekminių pirmos dienos rytą išgėna suaugusios merginos taip vadintą „rytagonių“ ir pramogauja. Kitur, suvalkiečiuose ir dzūkose, yra kitaip: Sekminių rytą kiekvienas piemu stengiasi kuo anksčiau savo bandą išginti ir užgriežti Sekminių rageliu. Vėliausiai arba paskutinis išgines išjuokiamas ir pravadzuojamas „spirgučiu“ (Kietaviškių apyl.). Tada jie karves apvalnikuoja pargindami priešpiečių ir tada kelia „piemenų pautienę“, daugiau tą dieną bandos nebegindami.

Dzūkai Merkinės apyl. mano, kad kas Sekminių rytą pirmas išgines karves anksčiau kitų užgriežia Sekminių rageliu, to karvės duodančios daugiau pieno. Pats instrumentas medinis, su liežuviu, gale iš rago pritaistas riestas paplatinamas — „pypkė“.

SEKMINIŲ PUOTOS

Sekminės pasižymi puotomis. Puotauja ne tik piemenys ir arkliniai, jiems neapsleidžia ir suaugusieji. Todėl kai kur, pvz., apie Pakruojį, samdininkai prieš Sekmines daro sambarų arba sudėtinį alų savo šeiminkams pavaišinti. Okininkės, eidamos į sambarus, nešasi užkandžių. Visi geria alų, užkandžiauja ūkininkų suneštais valgiais, jaunimas šoka ir dainuoja. Pirmąją Sekminių dieną šeiminkės turi duoti

METINĖS PAUKŠČIŲ KELIONĖS

Paukščiai, seniausiu įpročiu, kiekvienais metais toli perskrenda iš vienos vietos į kitą. Maža yra pasauly tokių paukščių, kurie išties metus gyvena vienoj vietoj. Apie 2/3 Lietuvos paukščių išleikia į šiltes kraštus. Paukščiai — klajokliai kasmet sulaksto ten ir atgal daug tūkstančių kilometrų ir žino tokių vietų, kur kuriuo laiku ten gyventi patogiau. Kregždės vasarą praleidžia Lietuvoje, o žiemoti skrenda į Egiptą. Nuvykti į Egiptą žmogui moderniosiomis priemonėmis reikalinga keliauti keletą savaičių, o paukštis nuskrenda per kelias dienas. Jam keliai atviri, niekas jam nekludo. Į Egiptą išleikia kuodučiai vyturėliai, dūminės kregždės, pečialindis, meldinės ir daug kitų paukščių.

Garniai skrenda dar toliau — į atogrąžas, o dar toliau skrenda mūsų gegutės, volungės, lakštingalos, putpelės, gervės ir kiti.

Artinantis rudeniui paukščiai renkasi ir pulkus ir leidžiasi į kelionę. Apie jų keliones papasakojama daug idomių dalykų. Visi jie skrenda vis savais keliais. Kiekviena jų giminė turi savus įpročius, savus pramintus kelius ir gyvenimasis vietas. Kai kurie paukščiai skrenda nedideliais pulkais, o kiti dideliais. Pavyzdžiui, laukinės žąsies ir gervės visuomet galima pažinti, nes jos skrenda labai aukštai ir eilėmis, panašiomis į pleišną. Yra paukščių, kurie renkasi tokius didelius pulkus, kad net sunku išsivaduoti. Ypatingai didelius pulkus sudaro Amerikos skraiduočiai karveliai. Vienas Anglijos gyventojas pasakojo, kad jam teko matyti juos skrendant. Jie skridė taip aukštai, kad jų nepasiekė nė geriausias šautuvas. Karvelių pulkai būvė labai tankūs. Jie skridė keliomis eilėmis vieni viršum kitų. Ju būvė matyti daugybė ir arti, ir toli, ir kairė, ir dešinė. Visas dangaus skliautas — marguliuo vien tik jais. Jie skridė apypietė.

Anglas atsidėjęs žiūrėjo į skrendantį karvelių debesį. Šis debesys vis didėjęs ir skridęs vis greičiau. Po valandos anglas sėdęs ant arklio jojęs prieš skrendančius paukščius. Jis jojęs 4 valandas, o karvelių debesio, rodėsi, ir galo nebūsi. Jis būvė virš jo galvos toks tamsus, kaip ir pirma. Tik pavakare, penktą valandą, šis karvelių debesys pasibaigė. Paskui jį dar skridė atskiri pulkai atsilikusių karvelių. Ir šie pulkai būvė gana gausūs. Tiktai vakare, 10 va-

landą, praskridę paskutinieji karveliai. Šis karvelių debesys būvė ketveto šimtų kilometrų ilgio ir daugiau 10 kilometrų pločio. Jeigu šiame debesys karveliai būtų skridę ne keilomis, o tik viena eile, tai ir taip jų ten būtų būvė nemažiau, kaip trys bilionai. O būna, kad tokie pulkai skrenda vienas paskui kitą.

Kai kurie paukščiai turi savo skridimo ypatingas žymes, iš kurių lengva įspėti, koki paukščiai skrenda. Pavyzdžiui, varnėnai ir kuosos, skriddami, vis kyta aukštyn ir aukštyn. Beskrendant, kuris nors iš šių paukščių pulko suglaudžia sparnus ir lyg sužeistas krinta žemyn. Bet iki pat žemės jis nepriskrenda: penkioliktam metre jis vėl ištiesia sparnus, sustoja, ir vėl skrenda pirmyn. Taip daro paskui viens kitą visi pulko paukščiai. Paskui skridimas tęsiasi, kaip ir pirmiau: paukščiai vis kyta aukštyn, palengvėle iškyta labai aukštai, ir vėl krinta žemyn.

Yra paukščių, kurie skrenda labai greit. Kitų skraidytojų nepavytų ir pats greičiausias traukinys. Nustatyta, kad kregždė gali per valandą nuskristi per šimtą dvidešimt kilometrų, o čiurlys skrenda triskart greičiau už kregždę. Sakalas, skraiduočis karvelis ir danų veislės antys šiaurinėje Amerikoje perskrenda po 80 kilometrų į valandą arba tūkstantį septynis šimtus kilometrų per parą. Yra tokių paukščių, kurie skraido nešėdami dieną ir naktį. Tokios, pvz., gervės, išsileidusios į kelionę kai kada nesustoja toli, kol atskrenda į vietą.

MIRGA MARGA

Indijoje yra trijų mylių tvenkinys, padarytas vien iš marmuro.

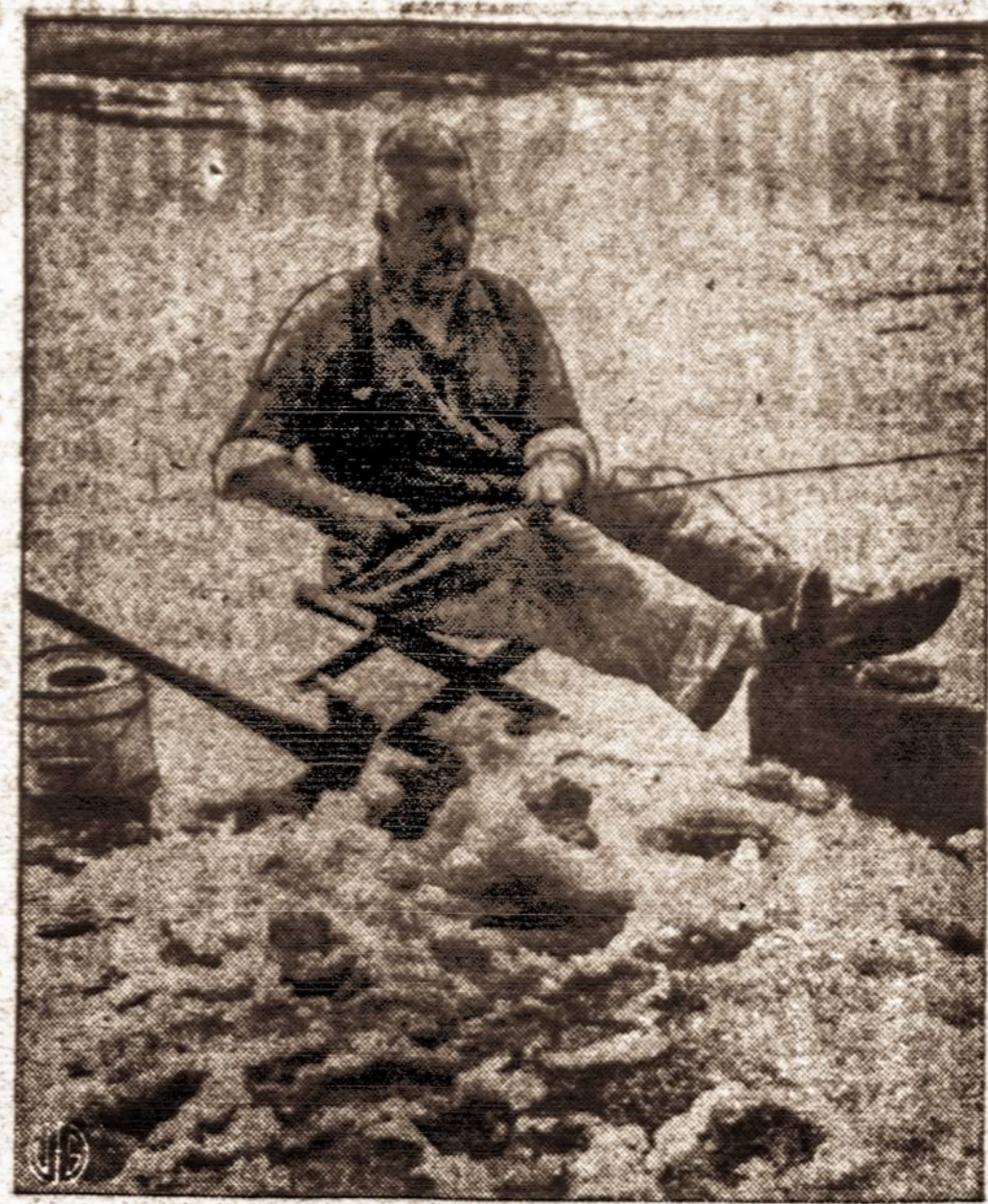
Tik ką gimusi kengūra yra perpus mažesnė už gimusį kačiuką.

Bolivijoje, Pietų Amerikoje, yra geležinkelio stotis Mont, pastatyta 15,817 pėdų (apie 3 mylios) virš jūros paviršiaus.

Amerikoje yra varlių, kurios vienuosyk į toli gali nušokti apie 19 pėdų.

Providence, R. I., veikia įstatymas, kuriuo draudžiama moterims nešioti drabužius kojines, nes jos permatomos. Žinoma, šio įstatymo ten niekas nežiuri.

J. Miškinis



Šių metų gegužės mėnesį šiaurinėje Minnesotėje buvo užšalę ežerai, todėl šis žuvininkas buvo priverstas prasikirsti eketes...

J. KUMPIKO

ELEKTRO MOTORŲ DIRBTUVEJE

Taisomi elektro motorai, ventilatoriai, kirpimo bei skutimo mašinos, skalbimo mašinos, dulkių siurbimai ir kitoki dalykai.

GARANTUOTOS IR GREITAS PATARNAVIMAS.

105 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

EVergreen 7-1423

EDDY'S BAR & GRILL

EDWARDAS PAVILIONIS, Sav.

Naujai išdekoruotas restoranas ir salė.

Įvairūs gėrimai, šviežias maistas

LIETUVISKA NUOTAIKA

459 GRAND ST.,

BROOKLYN 11, N. Y.

Tel.: EV. 4-8698

SUTVARKOMI BIZNIO TAKSAI

Mes sutvarkome įvairių rūšių bei jurisdikcijų taksus: federalinius, valstybinius, municipalinius Jungtinėse Valstybėse ir užsienyje.

Adv. St. P. Zubavičius, kuris turi teisės praktikuoti bet kuriame Jungtinių Amerikos Valstybių teisme, tvarko knygas bei rekordus pavieniams biznieriams, partneriams ir korporacijoms.

Patarnavimai atliekami ir laiškais. Be to, daromi asmeniški vizitai bet kuriose biznio įstaigose čia ir užsienyje. Prašoma kreiptis angliškai ar lietuviškai, o aš suteiksiu sąžiningą patarnavimą.

STANLEY P. ZUBAWICZ (Zubavičius)

111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas: EV. 4-3049

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City



Metinis dividendas 3%

Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki \$5000.00.

684 Washington Blvd.

Baltimore, 30, Md.

90-JI SUKAKTIS 1860 — 1950

Vėliausias dividendas yra 2% i metus, kredituojamas bertaliniai. Nuosimtis apskaituojamas nuo pirmos dienos kiekvieno mėnesio, pradedant nuo \$25 iki \$7500.

Sutaupos idėtos prieš sausio 10, balandžio 5, liepos 10 ir spalio 5 nesą nuosimty nuo paliekamos iki paskutinės metų ketvirtėlio dienos.

THE Kings County SAVINGS BANK

135 Broadway, prie Bedford Avenue 539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y.

Member Federal Deposit Insurance Corporation



Motinal patekus po automobilii, ji uos kiškelius pasiėmė maitinti ir aginti Mrs. Howard Moore iš Denver, Col.

LIETUVIŲ RADJO VALANDA

Gražuolių Rinkimas

Piknikas ir šokiai

Decoration Day

Antr., Geg.-May 30, 1950

CLINTON-KLASHUS HALL

Betts and Maspeth Ave., Maspeth, L. I.

Pradžia 2:30 p. p. — Doors open 2:30 p.m.

Bilietas — 75 c. — Admission

Plus Tax

Nevins Orchestra

Šokiai 6 val. vak. — Dancing 6 p. m.



E [] Long Island



G [] Elizabeth, N. J.



I [] Maspeth, N. Y.



A [] Baltimore, Md.



C [] Ridgewood, N. Y.



F [] Richmond Hill, N. Y.



B [] Brooklyn, N. Y.

Klausykite mūsų Lietuviškos Radio programos ketvirtadienį 6:30 val. vakare ir sekmadienį 1:15 val. po pietų. Prisirašykite į mūsų Radijo Klubą.

V. A. BUDRAITIS
APDRAUDOS AGENTAS
Sąžiningas patarnavimas
8552 102 Street Richmond Hill, N. Y.
Virginia 9-6773

A. NOVITZKIE
BARAS RESTORANAS SALĖ
Salė pramogoms vestuvėms ir susirinkimams
59-63 56th RD., MASPETH, L. I., N. Y.
Telefonas DA 6-7460

GEORGE F. RACHUN
Restoranas, baras ir salė
Geri gėrimai ir šilti valgiai.
MORGAN AVE. ir HARRISON PLACE,
BROOKLYN, N. Y.
Tel. HY 7-9758

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR
MOST POPULAR BAR IN TOWN
ENTERTAINMENT EVERY NIGHT
Home - GR 7-9765
78-80 St. MARKS PL. (2nd St. near 79th) N.Y.C.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams. Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV, 7-2043

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

BROADWAY FOOD SHOPPE
Kafeteria ir restoranas
FRANK SROLA, sav.
Gamina ir pristato maistą vestuvėms ir kitokioms pramogoms
139 BROADWAY,
Brooklyn, N. Y.
Tel. EV. 4-9050

ANTANAS DIRŽULAITIS
Lietuviška Kirpykla
Isteigta 1909 m.
131 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

MAISTO KRAUTUVĖ
J. Jokubauskas, Sav.
291 Maujer St.
Brooklyn, N. Y.
EV 4-9579

Louis Restaurant
L. ALEKSIJEUS, Sav.
Alus - Vynas - Degtinė
Pusryčiai, pietūs ir vakarienė
Pirmos rūšies maistas
44 Hudson Avenue
Ma 5-9108 Brooklyn, N. Y.

BAR and GRILL
JOSEPH BALTAITIS, Sav.
Sviežias maistas, įvairūs gėrimai
518 Grand St. Brooklyn, N. Y.
EVERgreen 4-9407

THE HALF SHELL
P. Janus ir G. Shlakis, Sav.
Ivairiausi gėrimai ir valgiai.
ROUTE 27-A, ISLIP, L. I., N. Y.
Bay Shore 2996.

HELENA'S BEAUTY STUDIO
(Lietuvaitė, Lic. Hair Stylist)
Exclusive Prescription Permanents
136-08 Roosevelt Ave. Flushing, N. Y.
Tel.: FL 9-9487

Naujausias mados vyriški ir moteriški drabužiai siuvami pagal užsakymus. Kreipkitės nuo 5 iki 8 val. vakarais. Kainos žemesnės, negu kitur.
DARBAS PIRMOS RŪŠIES
ANTANAS VISNIAUSKAS
168 Roebling St., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-4261.

J. M. BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Naujai pastatytame name moderniskai įrengta koplyčia.
Patarnauja ir kitiems New Jersey miestams.
24 Davis Ave. Kearny, N. J.
Tel.: Kearny 2-2588

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON, Direktorius, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI
DR. JOHN WALUK
151 No. 6th Street
VALANDOS:
8-10 ryte
1-2 popiet
6-8 vakare
Tel. EVERgreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIOUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9-12 ryte
2-9 vakare
Penktadienis uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS:
9-12 ryte
1-8 vakare
Penktadienis uždaryta
Tel. EVERgreen 7-6868

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynom, gimtadieniams ir kitokiems iškilimams. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiais.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-8802

KINGSLAND INN
Al. J. Grunskis, Sav.
Ivairūs sveikiamieji gėrimai.
Sviežias maistas pietums ir kitokiems užkandžiams. Salė susirinkimams ir šilap pobūviams.
Televizija.
148 Kingsland Ave. Brooklyn 22, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-8918.

A. Povilansko Baras ir Restoranas
SALE ŠEIMYNIŲ PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVERgreen 4-9737
BROOKLYN, N. Y.

B. J. SCHEGAUS
REAL ESTATE & INSURANCE AGENTAS
Seniausia lietuviška nekilnojamo turto ir draudimo įstaiga Brooklyne
Visada visiems sąžiningai patarnaujama.
195 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVERgreen 7-1241.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
123 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335
Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEWton 9-4464

F. W. SHALINS
(SALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499
Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS
NOTARY PUBLIC
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

MERIDEN MONUMENTAL WORKS
STATOME PAMINKLUS KAPINĖSE
JOHN MCGINNIS, Sav.
65-39 Grand Avenue, Maspeth, N. Y.
Prie M. Olivet Kapinių arba
Fresh Meadow Rd. ir N. Hempstead Turnpike
Flushing, N. Y.
Prie St. Mary's Kapinių
Telefonai DAvenport 6-0750 Flushing 7-9248

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

PABALTIES MOT. KLUBŲ SUVAŽIAVIMĖ

Gegužės 29 d. Bostone, Mass., prasideda General Federation of Womens Clubs metinis suvažiavimas, kuris užtruks keletą dienų. Šiame suvažiavime dalyvaus šešto simtų moterų klubų delegatės, atstovaudamos bendrai per 7 milijonus Amerikos moterų.

General Federation of Womens Clubs pirmininkė kviečiama, šiame suvažiavime dalyvaus ir Pabaltijo Moterų Taryba, kurią sudaro lietuvės, latvės ir estės. Pabaltijo Moterų Taryba ir ši klubų federaciją buvo priimta pernai gegužės mėn., ir šiuo metu yra pirmoji ir ligi šiol dar vienintelė tautinė atstovybė.

Pabaltijo Moterų Taryba, kuri šiuo metu savo centrą turi New Yorke, ir ši suvažiavimą delegavo tris atstoves: PMT pirmininkę mgr. phil. Mal Jurma, PMT sekretorę ir Lietuvos Atstovybės prezidento narę Ligitą Dirkiene ir Latvių Atstovybės prezidento pirmininkę Tekla Erdmanis - Endzina, kuri šiuo metu yra pakeičiama Amerikoje, ir manoma, kad ligi suvažiavimo pradžios ji jau pasiekusi Amerikos krantus.

Pabaltijo Moterų Tarybos atstovės darys pranešimus apie savo organizacijos veiklą ir apie Pabaltijo tautų laisvės kovas. Pabaltijo Moterų Taryba ir yra tuo tikslu susikūrusi, kad per pasaulio moterų laisvasias organizacijas kovotų už savo tautų teises ir laisvę. Šios Tarybos prezidentė sudaro lietuvius, latvius ir estų pirmininkės: adv. Birutė Novickienė, Tekla Erdmanis - Endzina ir mgr. phil. Mal Jurma. S. K.

DALYVAUKIM GEGUŽES 30 D. PARADE

Lietuvių Legionierių Dariaus ir Girėno posto susirinkime, be svarstyto aktualių posto reikalų, nutarta kreiptis į vietos lietuvių veteranus, kad gausiai dalyvautų gegužės 30 d. "Decoration Day" parade. Postas kviečia Amerikos ir Lietuvos kariuomenių buvusius karius. Svarbu, kad tame parade, dalyvautų kuo didžiausias lietuvių skaičius. Bus nešamos trys vėliavos. Turintieji uniformas bei kepurės, raginami jomis pasipuotėti.

Lietuviai paskirtas laikas yra susirinkti lygiai 9 val. 75-toje gatvėje ir West End Ave., New Yorke. Iš 14-tos ar 42 gatvės BMT reikia vykti IRT traukiniu ir išlipti 72 gatvėje. Lietuviai rikiuojasi 75-toje gatvėje.

Parado dienos rytą 8 val. žygiuojantieji kviečiami susirinkti prie Povilansko užėigos, 158 Grand St. Iš čia su vėliavomis vyks visa posto vadovyba. Kiti kviečiami rinktis prie Piličių Klubo, 280 Union Ave., čia visus sutiks P. Juknys. Bus išvykstama 8,30 val. ryto traukiniu.

Paradži pasibaigus, visi žygiuosieji susirinkis 158 Grand St., kur bus užkandžiai ir vaisės.

Kiekvieno lietuvių veterano, ar tal Lietuvoje ar Amerikoje, karinę prievolę atlikusio, pareiškia yra dalyvauti šiame parade. "Decoration Day" šventė čia bus išsklaidingai minima, pageriant žuvusius. Karių kapuose dedami vainikai ir gėlės bei papuošiami kapai.

Dariaus Girėno posto vadovybė tikisi, kad šiais metais

Walter Kubilius, trečiosios artos lietuvis iš Scrantono, lekvieną šeštadienį 7 val. akare vadovaujama nepaprastai televizijos programai, leidžiamai iš WJZ-TV, vadinausiai "Buck Rogers" ir skiria vaikams.

Stasius Būdas, kunigas, inomas rašytojas, ruošiasi vykti į Europą aplankyti Prancūziją, Vokietiją, Italiją ir kitas šalis.

Juozas Ginkus, Jr. su žmona ir šeštadienį išvyksta atostogoms į Kanadą.

Antanas Račickas, maspehietis, birželio 4 d. susituokia su Adele Belevičiute. Sutuoktuvės įvyks lietuvių parapiljos bažnyčioje, vestuvių puota - Navickio salėje, Maspethe.

Jonas Krunklys, Vieniybės gen. agentas, giliai išdėdamas praneša, kad gegužės 21 d. suėjo 3 mėnesiai nuo jo žmonos Marijonos mirties. Ir Ale-na Brunziūtė liūdi savo krikštamočios.

Walter Kubilius, trečiosios artos lietuvis iš Scrantono, lekvieną šeštadienį 7 val. akare vadovaujama nepaprastai televizijos programai, leidžiamai iš WJZ-TV, vadinausiai "Buck Rogers" ir skiria vaikams.

Stasius Būdas, kunigas, inomas rašytojas, ruošiasi vykti į Europą aplankyti Prancūziją, Vokietiją, Italiją ir kitas šalis.

Juozas Ginkus, Jr. su žmona ir šeštadienį išvyksta atostogoms į Kanadą.

Antanas Račickas, maspehietis, birželio 4 d. susituokia su Adele Belevičiute. Sutuoktuvės įvyks lietuvių parapiljos bažnyčioje, vestuvių puota - Navickio salėje, Maspethe.

Jonas Krunklys, Vieniybės gen. agentas, giliai išdėdamas praneša, kad gegužės 21 d. suėjo 3 mėnesiai nuo jo žmonos Marijonos mirties. Ir Ale-na Brunziūtė liūdi savo krikštamočios.

Walter Kubilius, trečiosios artos lietuvis iš Scrantono, lekvieną šeštadienį 7 val. akare vadovaujama nepaprastai televizijos programai, leidžiamai iš WJZ-TV, vadinausiai "Buck Rogers" ir skiria vaikams.

Stasius Būdas, kunigas, inomas rašytojas, ruošiasi vykti į Europą aplankyti Prancūziją, Vokietiją, Italiją ir kitas šalis.

Juozas Ginkus, Jr. su žmona ir šeštadienį išvyksta atostogoms į Kanadą.

Antanas Račickas, maspehietis, birželio 4 d. susituokia su Adele Belevičiute. Sutuoktuvės įvyks lietuvių parapiljos bažnyčioje, vestuvių puota - Navickio salėje, Maspethe.

Jonas Krunklys, Vieniybės gen. agentas, giliai išdėdamas praneša, kad gegužės 21 d. suėjo 3 mėnesiai nuo jo žmonos Marijonos mirties. Ir Ale-na Brunziūtė liūdi savo krikštamočios.

Walter Kubilius, trečiosios artos lietuvis iš Scrantono, lekvieną šeštadienį 7 val. akare vadovaujama nepaprastai televizijos programai, leidžiamai iš WJZ-TV, vadinausiai "Buck Rogers" ir skiria vaikams.

Stasius Būdas, kunigas, inomas rašytojas, ruošiasi vykti į Europą aplankyti Prancūziją, Vokietiją, Italiją ir kitas šalis.

Juozas Ginkus, Jr. su žmona ir šeštadienį išvyksta atostogoms į Kanadą.

Antanas Račickas, maspehietis, birželio 4 d. susituokia su Adele Belevičiute. Sutuoktuvės įvyks lietuvių parapiljos bažnyčioje, vestuvių puota - Navickio salėje, Maspethe.

Jonas Krunklys, Vieniybės gen. agentas, giliai išdėdamas praneša, kad gegužės 21 d. suėjo 3 mėnesiai nuo jo žmonos Marijonos mirties. Ir Ale-na Brunziūtė liūdi savo krikštamočios.

Walter Kubilius, trečiosios artos lietuvis iš Scrantono, lekvieną šeštadienį 7 val. akare vadovaujama nepaprastai televizijos programai, leidžiamai iš WJZ-TV, vadinausiai "Buck Rogers" ir skiria vaikams.

Stasius Būdas, kunigas, inomas rašytojas, ruošiasi vykti į Europą aplankyti Prancūziją, Vokietiją, Italiją ir kitas šalis.

Juozas Ginkus, Jr. su žmona ir šeštadienį išvyksta atostogoms į Kanadą.

Antanas Račickas, maspehietis, birželio 4 d. susituokia su Adele Belevičiute. Sutuoktuvės įvyks lietuvių parapiljos bažnyčioje, vestuvių puota - Navickio salėje, Maspethe.

Jonas Krunklys, Vieniybės gen. agentas, giliai išdėdamas praneša, kad gegužės 21 d. suėjo 3 mėnesiai nuo jo žmonos Marijonos mirties. Ir Ale-na Brunziūtė liūdi savo krikštamočios.

Walter Kubilius, trečiosios artos lietuvis iš Scrantono, lekvieną šeštadienį 7 val. akare vadovaujama nepaprastai televizijos programai, leidžiamai iš WJZ-TV, vadinausiai "Buck Rogers" ir skiria vaikams.

Stasius Būdas, kunigas, inomas rašytojas, ruošiasi vykti į Europą aplankyti Prancūziją, Vokietiją, Italiją ir kitas šalis.

Juozas Ginkus, Jr. su žmona ir šeštadienį išvyksta atostogoms į Kanadą.

Aušros Vartų parapija minės 45 m. sukaktį

Gegužės 28 d. vienintelė Manhattan lietuvių Aušros Vartų parapija mini savo gyvavimo 45 m. sukaktį. Ta proga 5 val. popiet bažnyčioje įvyksta religinės muzikos koncertas, kurio programoje dalyvaus dainininkai Suzana Griškaitė ir Ipolitas Nauragis. Vargonuos J. Zukas, o violencelę gies L. Manucci.

Par koncerto įvyks bendra parapiljiečių ir jų svečių vakarienė ir šokiai.

PAGERBĖ BERLYNIECIUS

Town Hall salėje, New Yorko mieste, Common Cause sąjunga gegužės 24 d. surengė masinį susirinkimą berlyniečiams pagerbti. Berlyno burmeistero Reuterio įkalbėta plokštė buvo girdima salėje ir per radiją. Kalbėjo gen. Lucius Clay, Darbo Federacijos pirm. William Green ir Dorothy Thompson.

SACHMATININKAMS

Kaip nutarta, Brooklyno Lietuvių Atletų Klubu šachmatų pirmenybės baigiamos šeštadienį, gegužės 27 d. Tą dieną nuo 8 val. vakaro baigiamos likusios žaisti partijos ir bus įteiktos dovanos. Visi žaidikai, nebaigę partijų, kviečiami dalyvauti. Neatvykę ir nebaigę savo partijų, bus laikomi tas partijas pralaimėjus. Iki pasimatymo Liet. Atletų Klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

BALF PIRMININKAS VYKSTA Į EUROPA

Lietuvių tremtinių problemos dar nesibaigė. Nors jau didelis jų skaičius atvyko į Ameriką ir kitus kraštus, bet ir daugelis dėl įvairių priežasčių užkliuvo pereinamosiose stovyklose Vokietijoje, Austrijoje ir kitur. Jiems pagelbėti reikia dėti ypatingų pastangų, nes daugelio reikalai ir bylos komplikiuotos.

BALFo pirmininkas, supradamas šiuo lietuvių padėti, savo atostogų iš universiteto metu, vieną mėnesį skirs Europoje pasilikusių lietuvių tremtinių reikalams. Pirmininkas numato daryti įvairių žygių pagelbėti tiems lietuviams, kurie dėl įvairių priežasčių, komplikacijų ir nesuapratimų neteko teisių emigruoti į kitus kraštus. Jis rūpinsis, kad Klaipėdos lietuviams būtų duodamos tokios pat teisės, kaip ir kitiems lietuviams. Yra asmenų ir šeimų, kurie dėl silpnos sveikatos, kūno trūkumų ir kitų priežasčių sulaukėti ir reikalaujama iš jų po 1,000 dol. užstato, ko tremtiniai negali padaryti. Tokiems pagelbėti bus

Šią savaitę BALFo pirmininkas kan. dr. J. B. Končius vyks į Washingtoną, kur turės visą eilę pasimatymų ir pasitarimų su šalpos, imigracijos ir valdžios pareigūnais.

Europoje jis aplankys ir tarsis su įvairiais vietiniais pareigūnais Prancūzijoje, Šveicarijoje, Vokietijoje, Austrijoje ir Belgijoje. Pirmas svarbus pasimatymas bus Paryžiuje birželio 6 d., o antras Ženevoje birželio 8 d., paskui Vokietijoje ir Austrijoje.

Šiame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Siame posėdyje turėjo įvykti Atletų Klubas rengia vakariene pagerbti krepšinininkus, kurie praeitame sezone vienoje YMCA lygoje laimėjo meisterio vardą ir šlap garsono lietuvius. Krepšinininkai ta proga bus kukliai apdovanoti. Bilietai į vakarienę kaštuoja 3 dol. ir gaunami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

JONAS STASKEVIČIŲ AMŽINYBEN PALYDINT...

Sužydėjus pavasarį, suplūtas vėl naujas lietuvių kapas. Š. m. gegužės 18 d. staiga mirė buvęs Lietuvos Vyr. Tribunolo baudžiamojo skyriaus teisėjas Jonas Staskevičius. Šio asmens netekimas yra skaudus mūsų tautai.

Jonas Staskevičius gimė 1879 m. sausio 28 d. Jordaičių km., Skaistgirio valsč., Šiaulių apskr. Pradinės mokyklos neįlaikęs, išlaikė egzaminus į Mintaujos gimnaziją. 1900 šią gimnaziją baigė ir Petrapilio universitete pradėjo studijuoti teisės mokslus. Baigęs šį fakultetą ir atlikęs karinę prievolę, 1909 m. vedė mokytoją Juzefą Narkevičienę. Po to iki 1914 m. dirbo Mintaujos Apygardos Teisme, būdamas etatiniu baudž. skyriaus kandidatu. Kilus pasauliniam karui, J. Staskevičius buvo mobilizuotas ir tik 1917 m. ats. kapitono laipsny paleistas atsargon. Po karinės tarnybos iki 1920 m. dirbo Pabėgėlių Komitete. 1921 m., grįžęs į Lietuvą, tuojau buvo paskirtas Kretingos Apyl. Tarytojui ir jau po 7 mėn. - Kauno Apygardos Teismo teisėju.

Šias pareigas ėjo iki 1933 m., kada Resp. Prezidento aktu buvo paskirtas Vyr. Tribunolo baudžiamojo skyriaus pirmininkaujantis teisėju. Už nuopelnus Respublikos Prezidento apdovanotas Vytauto Didžiojo Ordinu. Bolševikų okupacijos metu tuojau buvo atleistas pensijon, bet 1941 m. jis vėl buvo pakviestas aktyvinti tarnybą - šį kartą į Apeliacinius Rūmus, nes Vyr. Tribunolą vokiečiai buvo uždarę.

Jonas Staskevičius buvo Apeliacinių Rūmų baudž. skyriaus pirmininkaujantis teisėjas, o vienu metu ir šio skyriaus pirmininkas. 1944 m. liepos mėn., prasidėjus antrajai bolševikų invazijai amžinai atsivedė su savo gimtuoju kraštu. Paskutinius trejus su puse metų praleido DP stovykloje Glasenbache (netoli Salzburgo), Austrijoje. 1949 m. birželio 28 d. lietuvių atskrido į JAV ir su visa šeima apsigyveno Yonkers, Highland Place 1 (kan. dr. J. B. Končiaus namuose), kur jis aprūpintas šv. sakramentais, ir mirė.

Gedulingas pamaldas atlikė kan. prof. dr. J. B. Končius ir kan. prof. Meškauskas. Abu tarė jautrų atsisveikinimo žodį. Laidotuvėse dalyvavo

tremties draugai, kaimynai ir kiti jo artimi pažįstami. Palaidotas šv. Juozapo kapinėse, Yonkers, N. Y. Vietinė amerikiečių spauda idėję žinią apie jo mirtį, o taip pat ir jo trumpą biografiją.

Salia, palyginti, ramaus gyvenimo, velionis pergyveno ir daug sunkių valandų. Jis neteko dviejų sūnų, kurių vienas (Mairijonas) žuvo, kaip prieš bolševikus kovojąs partizanas. Jo žmona (Domas Stankūnas) buvo kalnimas ir mirė Sovietų Sąjungos kalėjimuose, geriausiai šeimoms draugai ištremiti į Sibirą.

Salia savo tiesioginio darbo velionis didžiausią laiką dalį praleido šeimoje, kartu su savo žmona. Išugdydamas ir išmoksindamas savo vaikus: Janiną ir Ireną, Vladą, Marijoną ir Vytautą.

Dr. V. A. Dambra



Teisėjas Jonas Staskevičius

Tribunolą vokiečiai buvo uždarę.

Jonas Staskevičius buvo Apeliacinių Rūmų baudž. skyriaus pirmininkaujantis teisėjas, o vienu metu ir šio skyriaus pirmininkas. 1944 m. liepos mėn., prasidėjus antrajai bolševikų invazijai amžinai atsivedė su savo gimtuoju kraštu. Paskutinius trejus su puse metų praleido DP stovykloje Glasenbache (netoli Salzburgo), Austrijoje. 1949 m. birželio 28 d. lietuvių atskrido į JAV ir su visa šeima apsigyveno Yonkers, Highland Place 1 (kan. dr. J. B. Končiaus namuose), kur jis aprūpintas šv. sakramentais, ir mirė.

Gedulingas pamaldas atlikė kan. prof. dr. J. B. Končius ir kan. prof. Meškauskas. Abu tarė jautrų atsisveikinimo žodį. Laidotuvėse dalyvavo

tremties draugai, kaimynai ir kiti jo artimi pažįstami. Palaidotas šv. Juozapo kapinėse, Yonkers, N. Y. Vietinė amerikiečių spauda idėję žinią apie jo mirtį, o taip pat ir jo trumpą biografiją.

Salia, palyginti, ramaus gyvenimo, velionis pergyveno ir daug sunkių valandų. Jis neteko dviejų sūnų, kurių vienas (Mairijonas) žuvo, kaip prieš bolševikus kovojąs partizanas. Jo žmona (Domas Stankūnas) buvo kalnimas ir mirė Sovietų Sąjungos kalėjimuose, geriausiai šeimoms draugai ištremiti į Sibirą.

Salia savo tiesioginio darbo velionis didžiausią laiką dalį praleido šeimoje, kartu su savo žmona. Išugdydamas ir išmoksindamas savo vaikus: Janiną ir Ireną, Vladą, Marijoną ir Vytautą.

Dr. V. A. Dambra

Mirus teisininkui

JONUI STASKEVIČIUI, nuoširdžiai užuojautą velionies šeimai ir p. Irenai Stankūnienei su šūneliu reiškia

ANICETAS IR JANINA SIMUČIAI

PIRMOJI LIETUVISKA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ

Siunčia maisto ir drabužių paketus į Europą

Bendrovė turi jau gatavus maisto paketus, kuriuos galima užsakyti iš JAV ir Kanados per pašta. Bendrovė nesnauduoja tarpininkais, tad gavėjai už jos paketus nieko nemoka.

Nr. 2 - \$10.00
5 sv. cukraus, 2 sv. kavos, 2 sv. kiauš. mėsos, 5 sv. kiauš. taukų, 3 sv. bekon, 2 sv. kond. pieno.

Nr. 4 - \$6.00
5 sv. kiauš. taukų, 2 sv. rūkyto bekon, 1 kvorta valg. aliejaus.

Nr. 6a - \$5.30
Nr. 6b - \$5.50
a. 5 sv. pupelių kavos.
b. 5 sv. kavos (skard. dėž.).

Sea-Gull Shipping Co. - Vedėjas M. Anuska
560 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

MICIULO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...



Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.

Manufactures of FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY - BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

Maloniai jus kviečiame atsilankyti į

LIETUVIŲ ALIUMŲ IR STUDENTŲ KLUBO PAVASARIO ŠOKIUS